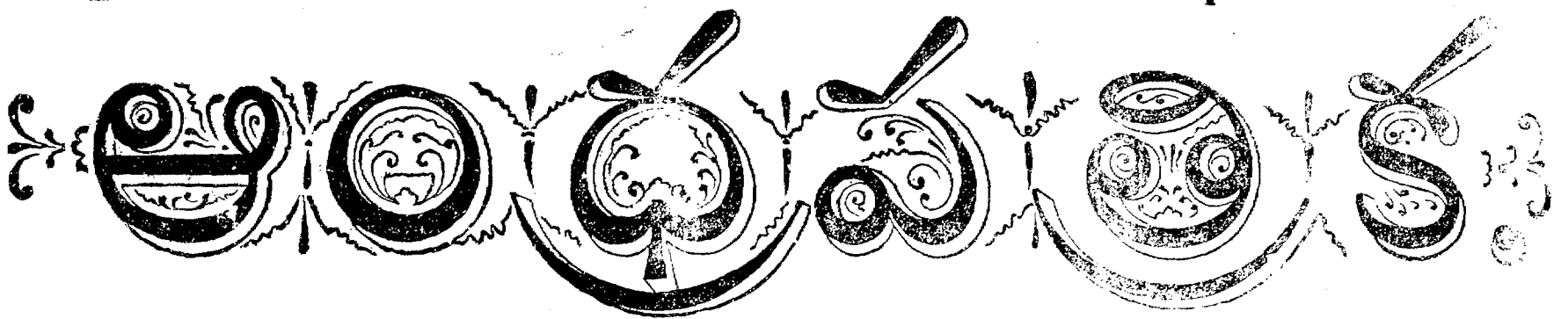

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212

Telephone No. 544

విడి కత్తె 15 0-1-6

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 4-వ తేది మంగళవారము
నంపుటము ౧౦౧

No. 105

సంచిక ౧౦౫

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు ఘనమయిన మందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనములో క్రమస్థితిచేయబడినది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమునాదిగల మాయమందుగాదు పరిమళమందులవలన మోసముగలుగును. వంచభావచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదు అమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

The picture of "SITA MAHADEVI in the pleasure garden of RAVANASURA"
Painted by Mr. Mullar the famous German artist is printed in colours in this Calendar.

1924 అమృతాంజనము క్యాలండరు 1924

సుప్రసిద్ధులగు జర్మనీచిత్రకారులయిన ముల్లరుగారిచే వ్రాయబడిన

"రావణాసురుని యుద్ధానవనమందలి సీతామహాదేవి"

పటము రంగులతో ముద్రింపబడి యున్నది.

క్యాలండరు 1-కి వెల 0-4-0.

పి. పి. నహా 0-6-0.

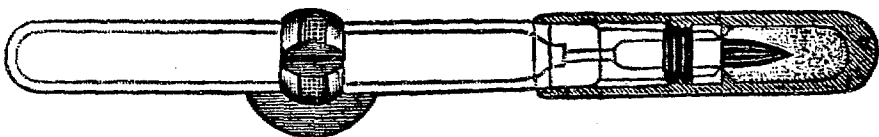
శెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబు శెట్టి వీధి మదరాసు లేక, బొంబాయి.

నెల్ ప్ ఫిల్లింగు

"ఆ గేట్"

ఫ్రంట్స్ వేనా

ఫౌంటెన్ పెన్ ప్రపంచమునందు, నూతనశక్తి అని చెప్పవచ్చు ఈ "ఆ గేట్" కలము, ఆమెరికా ఆస్ట్రేలియా, మొదలగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడిప్పుడు మన హిందూనేషమునందు కూడ మిమ్ములముగా జవాదర చేయ మొందించున్నది.

సాధారణమయిన "ఆ గేట్" కలము

మామూలుగా ఉపయోగింపబడు ఉత్కృష్టానికి బదులు "ఆ గేట్" గాజుపాళి నుపయోగించుట యధుకృతము నూతన విధానము. ఒక తూరి సిరాలో ముంచియెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును.

మైలాపూరు

విక్టోరియా డిపో,

మదరాసు.

Ananda Diaries 1924. "ఆనంద" డైరీలు!

"ఆనంద పాపులర్ డైరీ" పైజు 6½ x 4½ అం,
మూలతోను, పెన్సిలు తోను—వెల 1-కి 12 అణాలు.

"పాకెట్ డైరీ" పైజు 3 x 4½ అం, మూలతోను పెన్సిలు తోను—వెల 1-కి 10 అణాలు

డిపో మూల లేక వెల 1-కి 8 అణాలు
చక్కని వైపు వెల 1-కి 6 అణాలు

"జేం డైరీ" పైజు 2½ x 3½ అం,

ఆర్. వెంకటేశ్వరు ఆంధ్ర కంపెనీ, ఆనంద ముద్రణాలయము, బొంబే స్కేరు, మదరాసు.

వెల్లింగుటన్ సినిమా

953

1-12-28 కనివారము నుండి 7-12-28 తేది శుక్రవారము వరకు సామాన్యము 6-15 గంటలకు కా.తి 9-80 గంటలకు క్రమస్థితిచేయబడును.

4-12-28, ఆదివారములందు మాటిని 6-15 గంటలకు క్రమస్థితిచేయబడును. ఆదివారములందు క్రమస్థితిచేయబడును.

వెరిల్స్ ఆఫ్ ది యూకాన్,

10, 11 కథలు 4 భాగములు. క్రొత్తగా తయారు చేసిన ఎడిషన్లో, కాప్టన్ కీడ్ ప్రధాన పాత్రలు 4, 5, 6 కథలు రెండవ భాగము 6 భాగములు గ్రామార్ట్ గ్రాఫిక్ యూనివర్సల్ ఇంటర్ నేషనల్ న్యూస్ పేపర్లములు కూడచూపబడును.

రెడి రాణి

శ్రీనివాసుయొక్క బొమ్మలమును సాధించుటకు ప్రకటింపబడుచున్న సచిత్రమునకు. అంద్రప్రదేశ్ముకు సంబంధించిన సాధునివనములు, సాధునివనములు, సాధునివనములు గూడ ఇందు లభించుచుండును. సాధునివనములు గూడ ఇందు లభించుచుండును.

రెడ్డి బ్రదర్స్, రామవరము, గోదావరి జిల్లా.

ఆర్యమత రహస్యబోధిని

గ్రంథ మాల

1 సం॥ భృ

ఆర్యధర్మ ప్రత్యక్ష ఫలబోధిని

ఇందు హిందవులు వేదము నిద్రలేచినది తెలుసుకొని కడురాత్రి పండుకొనునంతాక చేయుచున్న సమస్త ధర్మములు ఆర్యధర్మము నొసంగునని తెల్పకాత్తమును బట్టి ధర్మవరచరచరియినట్లు ఇది గాంచునట్లే నాస్తికలకును ధర్మావరణము సంధానకై తమకు కలుగును. ప్రతి హిందవుడును చూచి తీరదగినది. 194 పేజీలు. వెల రు 1-0-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

తైవహస్య బోధిని ద్విమాసపత్రిక

ఇందు తైవమత ధర్మమును దేవత సుకన్యాసములు నిబంధన గ్రంథములు, శివాగమములును తెలుగు భాషలోను వ్రాసి గూడ ప్రకటించుచుండును. చందా సం॥ రు 2.

ముదిగొండ నాగలింగశాస్త్రి,

రామలింగేశ్వరపేట, తెలంగాణ

శ్రీ ఆంజనేయ సిల్కమిల్కు

విలూరు.

మా సిల్కమిల్కు మంగములు, ఆడలు, అమ్మలు పన్నెలువలయురా 15 వ డిశంబరులోగా సరియైన ఖరీద వచ్చినయెడల అమ్మివేయబడును. లేనియెడల 15-వ తారీఖున పరయ్యెమ్మ త్రము వచ్చినయెడల పాకినవారికి కొట్టివేయబడును. కనుక కావలసిన వారు వచ్చి పాడుకొనవలయును. పాటమ్మ త్రములో సగముపాట ఖాయముకాగానే చెల్లించవలయును. మిగిలేసాము సామాను తీసికొని వెళ్లినపుడు చెల్లించవలయును. పాటపాడువారు పాటకాలమును 10 రూపాయలు ధరావతు కట్టవలెను.

టి. మాణిక్యం,

శ్రీ ఆంజనేయ సిల్కమిల్కు,

ప్రాచుర్యుట.

హిందీ ఆంధ్ర నిఘంటువు

అక్షర గ్రంథాలను సుందరము, శత్రులనుండియు తీసి వ్రాసిన 20000 వేల శబ్దరత్నము లిందు గలదు. హిందీ శబ్దములను ప్రతిబింబమున కొనవలసిన పుస్తకమిదియే. చక్కని గ్లేజు బాగితములును, బ్రెండును. వెల 2 రూపాయలు మాత్రమే.

తెలుగులలో ఉచ్చారణవిధము గల "రాష్ట్రభాషా బోధిని" వెల 3 ఆ రూపాయల కాంగ్రెసు కొలదిదినములలో జరుగుచున్నది. ప్రతివారను కొనుటకు వీలుగానుండునట్లు ధర బాగుగా క్లిగించి ఆ ఆకాలకు మాత్రమే యిచ్చుచున్నాము. ఇంటివద్ద సుందరము హిందీ శబ్దములను వీలగు పుస్తకము "హిందీ స్వబోధిని" వెల 0-12-0.

ప్రతిజ్ఞచూపించు అనగా నెలకు రెండు వర్యాయములు వెలువడు "హిందీ సచార" పత్రిక. గులభైతెలిసి చక్కని వ్యాసములు, కథలు వ్రాయబడుచున్నవి. హిందీ భాషాభివృద్ధికై చాల సహాయకమును.

హిందీ ప్రచార కార్యాలయము,

తిరుణిక్కేటి, మదరాసు.

గొప్ప లెక్కదాని! జాతకరత్నము లెక్కడును!!

జ్యోతిషము పుట్టిలేదే వేళ మున్నగునది లేక యేసరి త్వరదానియైనా కార్యరత్నం రిషిగుతో సహా యెన్ని సంకల్పములైనను జ్యోతిషముని సహాయము అగ్రరలేకయే కనుకలు తొలగి వ్రాసికొనుటయు, ధనము, సంపాదనము, ఆయురారోగ్యములు మున్నగు దాదాకభావములతో మీ మీ వాతకులను మీరే ప్రవేశింపవలెను. ఇది యింటిజ్యోతిషము దీనివెల 2-0-0, సాక్షులముగా కొనవారికి 1-0-0 మాత్రమే.

(164) గ్రే. యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,

ఖంబులు, విశాఖపట్నంబు.

అమ్మ తాంజనము

మొన్నగు మించియుండు

మొన్నగు సీసా 1.50 వెల 10 అణాలు

మొన్నగు 6-4-0 మూత్రము

మొన్నగు మొన్నగు మొన్నగు మొన్నగు

కాంగ్రెసు సప్తహము

ఇందుగూర్చి నేను తొలుతగాంచిని విజ్ఞాపనము కాదాదావ్యసంఘమువారి యజ్ఞ లేకయే వెలువడెననియు, ఈ సప్తహము జరుగుట యసంభవమయ్యెను మొదలగు భావముల వెల్లడుచున్న శ్రీయంత్ర డేకభక్త కాండవెంకటకృష్ణయ్య పంతులుగారి కంటి నొకదానిని స్వరాజ్యవ్యతిరేకులను జూచివాడు. శ్రీకాంతో సుబర్బతీ యాశ్రమమును ఇందుగూర్చి కొంత సంభాషణనుగూడ జరిగించివాడు. ఆహ్వానసంఘమువారి యాజమాన్యమున నీ కార్యమును సాధింప సామాన్యించితిని, వారు దురభిప్రాయపడి, తొందరపడి, తంజినపేరిని తేలిపి. "అట్లుకాదు ఆహ్వానసంఘమువారి బాధ్యత ఇంకేమియులేదు, ఇది మాస్వయం కృతమే, విరాళములు ముందువారికి తెలుపకయే సంఘమువారి పేరపంపుచునుటవలన నిత్యసమాధము కలుగింపినది" అని అప్పుడే నేను "కాంటిడిక్టర్" కంపెనీనడిగా శ్రీవా రజ్ఞాపించి. శ్రీవారి కంటిమూచిపిమ్మట నిట్లు పత్రికలలో తెలుపుట బాగుండునని యూహించి బొంబాయికి వచ్చిపిమ్మట, స్వరాజ్యవ్యతిరేకుల చూచి వెంటనే ఆరీతి నేనొక తంజినార్త సంపుకొన్నాను. శ్రీవారి సన్నిధిని తమకంటి కగవరదినవో వెంటనే జవాబు పంపియుండును. కావిజ్ఞానమునందు అట్టియసందర్భముండుట దోషమైనప్పటికి, తలపెట్టిన కార్యమునకు అడుగులో హంసపాడుకడుట, అదియు శ్రీవారిచే లభ్యమగుట నా జాత్యాగ్రము. నేను ఈయభిప్రాయపు ధ్వనిని ముందుగానే సోధించి, తగు తాత్పర్యవివరణము గావించి యుండవలసినది. అట్లుచేయక శ్రీవారిచే నంపబడిన "కాంగ్రెసు సప్తహ మాసభావము" జనగుట యసంభవమను అట్టిలంపు తంజినార్తకు హేతుభూతుడ నైతిని. అనకాకములేమిచే అసంభవమని శ్రీవారి యభిప్రాయము.

మొదలైనక లాలోచించువారు, ఉపాధానము లెన్నిగాగలవారు, తెలిసిలేకుండు గలవారు, అంతరు శ్రీవారి యభిప్రాయమునే అంగీకరింతురని భయము కలుగుచున్నది. కావకార్యములుగాక రామకార్యములని వ్యవహరింపబడునని యనియు నేకల లోకములకు ఉపాధానము, తెలిసిలేకుండు మృగ్యమగుచోట్ల సంకల్పింపబడుచుండుట సర్వజనవిరేకు. మూఢవిశ్వాసము, మొండితైర్వము, అతిసాహసము, పెరి, పిచ్చి, సంపూర్ణముగాగల అస్పదాదుల మనశ్చేతనములందు దక్క, అగ్రవరధిగ అన్నప్రధానమగుతాత్పర్యము సంకల్పింపబడుట, వేరొకచోట సంభవించునా? మహాత్ములవారు కూడ నొకించుక మా జాతి వాసనాసోకినవారుగనే యనుమానము కలుగుచున్నది. లేనిచో ఒకసంకల్పముతో స్వరాజ్యసంస్థాపన గావించునని ప్రతిజ్ఞచేయుదురా? ఎంతవంది తెలియగలవారు, ఉపాధానా విచక్షణము, మొదలైనక లాలోచించువారు ఇది యసంభవమనియు, తెలియనియు, ఉపాధానమేమోయనియు జోస్యముగజేసి తుదకు వారిదృష్టిని కర్ణమగుట చూచి, మేమిదివరకు చెప్పలేదాయని పరిహాసించుటలేదు. తెల్లవేదాంతముతో ప్రాచుర్యంబునుండి పిచ్చి భీష్మించునది మూఢవిశ్వాసమునకు గాఢమైనభక్తి ప్రోత్సహించును. పిట్టెన్నిటి కలన మొండితైర్వము దుండీగ నేర్పుచును. ఇందులన మహాత్ముల నకు సంకల్పముతో స్వరాజ్యమును మతముసంభవించెను. ఆంధ్ర డేకమున భూభాగ్య లెంతమందిలేరు, వదాన్య లెంతమంది లేరు, కాలబద్ధము కానివా లెంతమందిలేరు, బుధమత్తు లెంతమంది లేరు, రామభక్తు లెంతమందిలేరు. అంతరంగమున రాముడు ప్రవేశించి తాండవించినచో, మూడువేల శతాబ్దములకు ముప్పును మృత్యును మిడుటకు ముప్పుదేవ రూపుములు మూడునిమిషములలో ముడిపడెదా అన్నప్రధానమగుచో, అతిథిస రా గ్రహము కదా ఆంధ్రదేశము కదా అని అట్టే ఆలోచించుక ఆంధ్రపత్రికలలో అచ్చొంట్రించినాను. సామాన్యమైన కుమింపుడు ఆపే ప్రయత్నముని కరదొక పిచ్చివిమృశ్యదని యెవా గజునించి వావిజ్ఞానమున కొకింత యోగ్యమౌతుడు. యాకద్యారత ప్రాంతము నుండి ప్రధానగృహములు, భగ్యుర్లయార్థ మరుతెంచిన సమయమున శ్రీ మత్సా రాజుని స్వరూపము గుఱు మహాజన సభాసమావేశము కాకినాడయంద దిగిర రించు సమయమున, ఆంధ్రుల కన్నవిశ్రయము యోగ్యము కాదని చెప్పుట కాలవ్యయమైన నేమి? వ్యవధి లేదా, ఆ చంద్రతారార్థము అన్న విశ్రయపాతము నొడిగట్టుటకు వ్యవధిలేదా? అన్న విశ్రయము పాతకము కాదను అపావ్య పాపప్రధానము కనుక సిద్ధాంతము, పాతిక ముప్పదివేల గూహములు నెచ్చించి వెళ్లిన వెంధాను నేనుటకన్న

పిండాను దిడుటకు అంశులను ప్రయోజకర్యము లేదా? ఇది యేమి మహాత్ములవారి యుగతేజసారము? కాకినాడ కామహాత్ముడే అనుచుంది యుండిన ఆయనయెడలకాదు అన్నయు కణ్ణిరూపము వహించవలసినదేనా? విజయవాడ పుణ్యక్షేత్రమునకు ఆయన నానుపు వచ్చివచ్చుడు అన్న విశ్రయపాతమునకు ఎట్టి అధోగతి కలిగినో ఆంధ్రమహాముఖ ఆ జనులు మరచిరా, ఎంత వదార్థమునకుండుకాల్యల పాలయ్యెను. ఎంత మంది ప్రజ లారోజు తేలికవారము నేని స్వగ్రామములకు వెళ్లిరి. నేను సకాలములో ఈ విషయ మాంధ్ర మహాజనులకు విన్నవించి యుండలేదా? ఏదేనివిది మానములనుండియు ఆంధ్ర డేకమున పలుచోట్ల పలువు తో, పెద్దలతో, పిన్నలతో, పలు మారు విన్నవించి యుండలేదా? యావదాంధ్ర గ్రంథాలయ గమనకే నందర్భమున, ఇందుగూర్చి తీర్మానము గూడ గావించబడి నిఖిలాంధ్ర గ్రంథాలయములు ఈ కార్యములతోద్బుదవలసినదిగా హెచ్చరింపబడి యుండలేదా? కాకినాడయందే ఎన్నోసార్లు ఈవిషయమై నేనువన్యాస మిచ్చియుండలేదా ఈఅన్నదానమును గూర్చి ఆంధ్రవాడుకులందరు గమనకేమైన భీమవరం మహాసభయందు నేను చూపుటించి యుండలేదా? అన్న డేవృద్ధిల మా యోగీకారమును పొంది యుండినా యను ప్రశ్న మాత్రము నన్ను గాదు. శ్రీరామచంద్రమూర్తి నడుగులయును ఈ ప్రశ్న నాకు పడుచును జరిగినప్పటికి ఆ గీకార తృప్తికారములకు సమానైర్భరము ననుకూలినది. దానితో నాకెట్టి సంబంధమును లేదు నిరంతర మీ మనాతాత్పర్యమునకు ప్రోత్సహించుటయే నావిధి. నిర్వహించుట యాజమాన్యము స్వీకరించిన వారివిధి.

యజమానులు దానివేర వహించియుండ ఆదోషము నామీద నారోపణలేసి "నెలరోజులుకూడ వ్యవధిలేకుండా పెద్ద భార మాంధ్ర మహాజనులమీద తెచ్చిపెట్టితి"ని నన్ను నిందించుట న్యాయమా?

ఆహ్వానసంఘమువారి కార్యభార మిక వహించుటకును, పిలువక పోవచ్చును. వారికి రామకార్యభార మతిశయించియున్నది. రామకార్యమునకు సదుపాయముల అంధ్రపక్షము లొక్క ననేకముగలరనియే నావిశ్వాసము. ఆహ్వానసంఘ సభ్యులలో సహితము వలపురుశ్రీ కాకినాడని నాగేశ్వరరావుకుంటులవారిరంటివారుఈ రామకార్యనిర్వహణము మనము కట్టదలచినవారు. కలరని నా మూఢ సన్మృతము. వీరముమాత్రము కాలబద్ధముకారు. వ్యవధిలేదని నెను కడుగడరు. కావున ఇట్టి యాంధ్రగృహములు యావన్నుండి ఈ కార్యమును ప్రత్యేకించి నిర్వహించవలసి యున్నదని హెచ్చరించుచున్నాను. వలయు ప్రశ్నము కనూలైన పిదప ఆహ్వానసంఘమువారికి ఆద్రోహమిచ్చింది ప్రార్థించినచో కఠినపుట కుచిరముగ అన్నమిడుటకు అనుగ్రహించుటకూడ నాకు మూఢసమ్మతము. గనుక ఈ కార్య మింతటితో ఆపుదల కాలేదని ఆంధ్రమహాజనులకు ఘంటాఘటముగ విన్నవించుచున్నాను. నేను వెంటనే ఈ కార్యము నిమిత్తమై వీలగు సంకలనము నొకవరుస నన్ని జిల్లాలలోని ప్రధానపట్టణముల సందర్శించెదను. డిశంబరు 20 వ తారీఖుతో 20000 రూపుములు కనూలుకావలయును. ధనరూపముగ గాని, భాగ్యరూపముగ గాని, నేతి రూపముగ గాని విరాళముల సంపాదించుచున్నాను. విరాళములు శ్రీయంత్ర కాకినాడని నాగేశ్వరరావు కంటులుగారి పేర వంపవలయును, శ్రీరామకార్యము కర్ణమగునా, అనుగాక. ఆలోప మంతయు శ్రీరామచంద్రమూర్తికే. ప్రత్యక్షాప్రతిష్ఠ లన్నియు నాంధ్రమహాజనులే. ఈ కార్యమే ఆయోగ్య ముందురా? అభిప్రాయభేదములన నిట్టి నేగదాయని యానందింతును. వ్యవధిలేదందురా, ముడిపడుటయు మతిమారుటయు మహూర్తమూరమైన పట్టదని భృతినహించును. కాక్రసానకులముకొంట డిశంబరు 20 వ తేదీవరకు నిలువనే హెచ్చరుచుండును. పెద్దలందరు తిట్టినను సరే, తీవించినను సరే, ఈ హెచ్చరికను మాత్రము వదలను.

వ్యతిరేక నిరూపనకు నేనింతకన్న నేనిధముగా ఆంధ్ర భాగ్యభ్యుదయమునకు తోడ్పడగలను. ఆంధ్రుల కీధూరిలమున ఇట్టిమహాతాత్పర్యములవలన అనంత మింత అన్నోదకప్రాప్తి అనుగ్రహించుటకుని అశించియుంటిని. కర్మకరి యెట్లున్నచో, రామాజ్ఞ తెలిపిన నెవరిరెను?

దగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య

దంత మూర్తము — పండ్ల పోటు తీపులకు మంచిపొదుము చక్కని డబ్బీ 1.50 అణాలు 0-2-0 అమ్మతాంజనం 1.50, మదరాసు - బొంబాయి.

వై. కష్టమూర్తి, అంతునన్న
జనరత్నములు, 2/78 మెయిన్ రోడ్డు, రాజమండ్రి,
ప్రాచీన కొత్తపేట, రాజోలుతాలూకా,

నమకాలికాభిప్రాయములు

నూలు వస్త్రముల యందలి రహస్యములు

మనదేశమున నున్న నూలు యంతయులకును తీసుకుంటున్న పనులు...

ఇదియుండ చాలామంది కొక సంవత్సరములకు ముందే...

వైద్యవానిన సంకలులకు నున్న నూలు చేయుట యందు...

శాసనసభలు నిర్వాహకార్యక్రమము

(సర్వోత్తమ వత్రిక)

"నిర్వాహకార్యక్రమమునందు చాలాకష్టముగలిగియున్నది..."

ఇట్టి ఉత్తములను వేరొకరు ముఖముగ వ్రాసినట్లుగా...

మంజుల గవర్నరుగారికి దీగ్రీ యిచ్చుట...

పద్ములు తప్పవ్రాసినందుకు వైదు...

అధికారపత్రము...

జగ్గుల్ పాపాగారి సందేశము

'పట్టుదలతో పనిచేయుడు'

(జగ్గుల్ పాపాగారి ఈజిప్టు పర్యటన సందర్భమున)

అట్లుండేయలరా! నేను బరికి యున్నపుడే మీ విజయము...

మీరు మీబాటియ స్వర్ణములను శైర్వముతో మాకు తెలిపి...

బందిపోటు కేసు...

పగుళ్లుకు తైలము...

కలరామాత్రలు...

మోహిని తైలము...

తుపాను ప్రళయము

వరదలవలన కంటలుపోవుట

అనేకులు నిలువ నీడలేకున్నారు

గంజాంజిల్లా కలెక్టరుగారి రిపోర్టు

గంజాంజిల్లా కలెక్టరు ఎ. హెచ్. టాడుగారు నవంబరు 25 వ తేదీన జనరాజు ప్రభుత్వమునకు ఈ దిగువలేఖను వ్రాసిరి:-

ఈజిల్లాలో 17, 18 వ తేదీలలో గలిగిన తుపాను, దాని వలన నష్టములను గూర్చి నేను రిపోర్టును పంపవలసి యున్నది. తోడ్డు, రైలు, ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల యంత్రాకము లన్నియు తెగియుండుటచే యారిపోయినందు వూర్తిగా సమాచార మంతయు దెలుపుటకు వీలులేకున్నది. వివర సాధ్యమైనంత త్వరలో చేపూరిన సమాచార మంతయు వెలుపుచున్నాను

కోడ్లికోటల క్రిందటనుండి వాతావరణము కలిగితేవండు చిన్నా లకపడుచుండెను. నవంబరు 16 వ తేదీ జిల్లాలోని ఉత్తరభాగమున కొంత వర్షము కురిసెను. 17 వ తేదీ ఉదయమున రైతులేక ఆకాశమంతయు కుభ్రముగానుండెను. కాని ఆనాడు సాయంత్రము కుంభిస్పర్తిగా వర్షము కురియుట ప్రారంభించి, 19 తేదీ ఉదయమునకు, ఎడతెలియక కురిసెను. 18 తేదీన చెద్దగారి కూడ వర్షమునకు తోడయ్యెను. 19 తేదీన వర్షము నిలిచిపోయెను. ఇక్కడవరకు తెలిసిన విషయముల బట్టి ఛత్రపురములో వర్షము 14 అంగుళములు బడినను ఎక్కడవనికలగలేదు. బాంపురమునకు ఛత్రపురమునకు వర్షపు రైలుక మ్మిలులెగినవి. తంజివారై తీగలుకూడ తెగినవి. కాని ఛత్రపురం తాలూకాలో మాత్రము మిక్కిలి యపాయము కలిగినట్లు జాడదు. ఆసాధారణమైన అపాయములు జరిగిన వను సమాచారము నాకు మంగళవారము సాయంత్రము (20 తే) కరకు వెలియవచ్చుట లేదు. బుధవారమునాడు ఉదయమునను బరంపురమునకు తోడ్డు మార్గమున బోయిరి. అచ్చటచ్చట తోడ్డు చెడిపోయినది. బరంపురమునందు గూడ తుపాను చిన్నా లకపడుచుండెను. కాని యెక్కు ప్రమాదము సంభవించిట్లు గన్పట్టులేదు. విదప నేను ట్రంకుతోడ్డు మీదుగా నింకను దక్షిణమునకు బోయిరి. దక్షిణమునకు బోయినతోటది తుపానుయొక్క ఫలితములు ఎక్కడ వివరముగా కనబడెను.

కొంతదూరము పోవు నంతకి తోడ్డు వూర్తిగా చెడిపోయి, చిన్న చిన్న కుంజలు (తూములు) కూలి పోయి ముందుకు బోవుట ఆసాధ్యమయ్యెను. ఈవిధముగా కరదలచే మార్గములేకుండు ఆటంకములు గలుగుటచే ఛత్రములు గల బండి యెదియు అమర్గమున పోనేరదని యచ్చటి వారుజెప్పిరి అందుచే నేను వెనకకు దిగి రైలుతోడ్డుమీదుగా ప్రారంభించి తోడ్డును ఏర్పాటు చేశాడట. కాని నేను తోడ్డుపై బోయి సంకరాదులు ప్రారంభించి గూడ బోవుటలేదు. గాన నేను 24 వ తేదీ వరకు ఇచ్చాపురము వరకేవంటిది.

వాల్తేరుకు ఉత్తరమున తుపానుచే నాశనము కాబడిన విస్తీర్ణమునందలి ఉత్తరభాగముయొక్క తుపానుపరితమలను గూర్చి తెలిపెదను.

ఇచ్చాపురముతాలూకాయందు/బామదానడి పొడుగున గల భూభాగమంతయు నెక్కువగా నష్టమైంది. సాధారణముగా వివాహకర్తయైన యాచిన్నది 28 అంలి వరకు మూడు తోటలు ఆసామాన్యము కురిసిన యావరాపాతముచే నుచ్చాంగి కంఠెనలోని యొంభాగమును, ట్రంకుతోడ్డుపై నున్న చెద్దరైలు కంఠెనను, ఒకచిన్న కంఠెనను, ఒకచే పుననున్న గట్టును వూర్తిగా నాశన మొందించెను. కొంతదూరములో నది రెండుపాయలుగా ప్రవహించి, యంత్రప్రగ్లభములను మందలించి యెకరముల వరకు యెనుకొద్దితో కప్పివేసెను.

ఈవరదలలో కొందరు వనస్థులు కొట్టుకొనిపోయిరి, గాని యెక్కువ మంది గారు. ప్రస్తుతము తెలియకచ్చిన సమాచారమును బట్టి అటుగురు (6) కొట్టుకొనిపోయిరి. ఇంక నదివరకు తాలూకాలో అంతర్భాగమున గల గ్రామములనుండి యెక్కువమంది కొట్టుకొనిపోయిన వృత్తాంతము వచ్చినవో రావచ్చును. అగ్రామములనుండి సమాచారము ఇప్పటికి తెలియుటలేదు.

తుపాను నష్టములు

తుపానువలన గలిగిన నష్టములను ఈ రీతిగా విభజింప కన్పును:- (1) మనుష్యుల కపాయము, (2) కంటలు (3) కు

పులు, (4) గృహములు, (5) చెరువులు, (6) తోడ్డు తోడ్డున కంఠెనలు. (7) రైలుమార్గము.

(1) కొట్టుకొనిపోయిన మనుష్యులగుగూర్చి, వైన చెప్పి నట్లుగా 6 గురు మరణించిరి. కాని యెక్కువవరకు పరిశీలించ బడినయావధానము సారమైనది గాదు.

(2) కంటలు — వూర్తిగా విధ్వంసము గాబడలేదు. కొంతవరకు నష్టము గలిగింది. మొదటకంటలు 100-80 కంటున నష్టముకలగునని అంచనా వేయవచ్చును. అదిని వర్షము సకాలమున గురియితేవంటుటచే అటుపులు అలస్యమైనవి గాన తుపాను రాకపోయినను యారేండు కంటలు మామూలుకంటె కత్తుకగనే యుండును.

(3) కుపులు — కొన్ని ప్రవాహమున కొట్టుకొనిపోయినవి కాని ఎక్కువగు సంఖ్యగాదు.

(4) గృహములు — అచ్చటచ్చట ముఖ్యముగా పల్లపు ప్రదేశములందు గల గృహములు కూలివని. నేను మామిడితర కుంజిలోను గడ్డికోట కట్టబడిన గృహములే ముఖ్యముగా చెప్పినవి. కొన్ని గ్రామములు వూర్తిగా విధ్వంసమైనవి. ఇతర గ్రామములకు ఎక్కడవ అపాయము లేకందెను.

(5) చెరువులు — అనేక చెరువులు గట్టుకొట్టుకొని పోయినవి. కొన్ని తుపానువల్లయిన కానివి. ఇట్టిగట్టును వచ్చేయుకుపు తోపున బాగుచేయించవలసియవశ్యకత గలదు.

(6) తోడ్డు, తోడ్డున కంఠెనలు — ట్రంకుతోడ్డు సమాద్ర తీరముననున్నది. ఇది చాలవోట్లు వరదలచే కొట్టుకొనిపోయి న్వరూపనాశన మైనది. కొన్నిసూములు (సాంకాలు) నిర్మూలమై వాటి భాగములు చిన్నామునకైన కానినాడుట లేదు. బామదానడిపై నున్న చెద్దకంటె సుప్రభాతముగా తుడుచు కొనిపోయినది. ఈవంటెన యొక్కటియే తిరిగి నిర్మించుటకు నుమాకు లక్షసూపాయలు కావలసియుండునని నాకు వోయెను. ట్రంకుతోడ్డుకు అడ్డుగా పోవుచున్న తోడ్డు కొంచెము కత్తుకగా చెప్పినది. వరదలచే నిండినాగాయం దంతటిలోను గల ప్రతి తోడ్డు గూడ కొంతవరకు ధ్వంసము గాబడినది.

(7) రైలు మార్గమునగల నష్టములు ఆర్యధికము గానున్నవి. ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారికి రైలువే ఆధికారులు తెలిపి యుండరు. రైలు మార్గము అనేక వోట్లు చెడినది. బరంపురమునకు బామదానడికి మధ్యగల 18 మైళ్ల మేరలోనే ఇనుప కమ్మిలు ఒక కొండభిరుమునుండి మరియొక కొండభిరుమునకు కట్టిన త్రాళ్లవలె నాకు గనిపించెను. కమ్మిల క్రింద భూమి యంతయు నీటిచే తోరి వేయబడినది. నేను చీపు ఇంజనరు గారిని, నూకరించుండెంటు గారిని జూచిరిని. చెడిపోయిన కమ్మిలకు దిగువ గట్టులు పోయెటకు మంటిని కెచ్చి తెచ్చు కొనుటకై కొంతసమయ నిష్పించవలెనని వాయనన్నదిరి. ఒక రెండు న్యూ ఇంజనెర్లకుని వారికి ఒప్పుచెప్పి వారికి కావలసిన భూమిని యేర్పాటు చేయ వలసియుండు (లాండు అక్విజిషను) నియమించి తిని. ఇంక నెట్టి సహాయము వేయవలెనన్న తేయ సంసిద్ధుడనై యున్నానని తెలిపిరి. గ్రామములలో కూలిపోయిన గృహముల గూర్చి యెంకింకుట సహాయము గావలసి యున్నదో యంక జూడవలసియున్నది.

(పల్లిక వచ్చు) ప్రభుత్వకట్టడముల యందు రైలు, తోడ్డు, చెరువులు, కాలువలు, మొదలగు నవి చాలవరకు సాదయినవి. పంటలుగూడ ఎక్కువగా నాశనమైందని, పీటిలనగల యొప్పుదులు త్వరలో బయలుపడును. ఈవివాశ మంతటను సరిజేయుటకు చాలధనము కావలసి యుండు ననుటకు సందియములేదు.

భోజనసామగ్రి తగ్గిపోయినట్టి నూరముల శత్రు భాగా మెచ్చినట్లు వోయింది. కాని యెండువిషయము ఇంకకత్తుకా నిర్ధారణకే విలువలేదు. రైలు మార్గమునందు కూలి లభించును.

ఈ తాలూకాలో తెలిలోను దక్షిణమున కొంతభాగము నందలి వనీకుల వృత్తాంతములను గ్రామీణియునున్నాను నా రెండవ రిపోర్టులో నెక్కువసమాచారమును వెలుపరచిగదను.

సాంపేట తాలూకాలోని యెక్కువ భాగమునుండి సమాచారము వచ్చుటలేదు. వచ్చుట్లు గానరాదు. దీనికి దక్షిణమున ఎక్కువ దున్నీలి సంభవించెను. పర్యావరణములందు భూమట్టును కలముగా నుండుటచేతను, కొలబొమ్మలి క్రికాకల్లము వర్షము యెక్కువ నష్టము కలిగియుండును. నాపదాలోను, కుకభాగ, లాంగుల్లానడి తీరమున ఎక్కువ భాగము ధ్వంసమైయుండును.

నేను యెచ్చట ఒకటి రెండు దినములుండి నిమ్మట దక్షిణమునకు బోయితి. తోడ్డు చెద్దకుచే మోటారు బోవుటకు వీలులేకున్నది. కాన నాప్రయాణము చాల తాపిగా జరుగును. కాని నేను ఏర్పాటుచేసిన కూలిమనుష్యుల ద్వారా క్రికాకల్లం దివిజన సమాచారము త్వరలో తెలియ గలను. మరియొకరివారలను ఇప్పటికి సరిజేయబడినవి. కాని ద్వారా గూడవృత్తాంతము తెలియగలదు.

బాంబాయిలో ప్రతి నేరవిషయములు

కడదిన నెట్లెంబడునెలలో బాంబాయిలో కయారయన నూలుగడదిన రెండుసంవత్సరములకంటె కత్తుకైనది. అసామ్య దాదాదులో గడదిన సంవత్సరముకంటె కొంచెము ఎక్కువైనది. నే య బడిన బట్టలలో బాంబాయిలో అసామ్యదాదాదులో గూడ క్రిందటి సంవత్సరముకంటె అభివృద్ధి యున్నది. ఏలయగడదిన కొన్నిసాంకాలనుండి ప్రతిభరణ ఎక్కువగానుండుటవలన దూది యంత్రపరిమలలో కొంపర తగ్గింది అని బాంబాయిలోను గెజెట్ చెప్పుచున్నది. బాంబాయి యంత్రాధికారలసంఘము ప్రతిభరణ తగ్గించుటకు యంత్రములను కొద్దికాలమే పనిచేయించవలెనను విషయము ఆలోచింపవలసియున్నది. ప్రతిభరణ యెక్కువచే పనిపోవుచున్న మునుముఖాధిని రావచ్చును ఆశయిస్తున్నది. దూది యంత్రపరిమలలో నూలు యొక్క ముట్టుల యొక్కయు సుఖము నవంబర మొడటిలోమాచిన రెండునెలలోకంటె అభివృద్ధియున్నది తెలియుచున్నది బాంబాయి యంత్రకాలలలో నున్న అమ్మబడిని నూలుసంకలు వెలకట్టి నెలలో పోవుచున్నట్లును తగ్గియు కలుగుచున్నది. ఇప్పుడు మునుముఖాధినిని తేల్చుచున్నది. అమ్మబడిని బట్టులు నూలును తేల్చుచున్నది. వీనివిషయము యెంతవరకు అతురకలేదు. అసామ్యదాదాదు యంత్రముల క్రికాకల్లం జాగుగనే యున్నది. ఇప్పుడు బాగుగనే పనిచేయుచున్నది.

ఉత్తరసాంబాడేశమున నూలు బట్టలు వాడుటలో అధికమైన మార్గరచింది. ఉన్నదుట్టుల నమ్మవత్తల కట్టినట్లు ఉన్నదుట్టులన్నియు గూడ అయిపోయినవి. వత్తకము సరిగా లేక పోవుట వలన యంత్రకాలడికంబరు వర్షంలో మానీనేజుబడునని జరువదూరు యంత్రాలము వారు ప్రకటించి యున్నారు. ఈలాగే ఈనెలముఖకే మానీనేజుబడునని న్యూఇస్టామ్ విల్లువారుగూడ ప్రకటించి యున్నారు.

ప్రతిభరణలో ఏర్పాటులు సరిగా జరుగుచున్నవి. కన్యములలోనున్న చాలమంది సభ్యులు వారివ్యవహారములను కరిగ్గరించుచు నొక సుట కకత్తులగుచున్నాడు. ఏర్పాటుకాబడకున్న సామ్య మొత్తం 2 కొట్ల రూపాయలు. అప్పు త్వరవారములు యంకా జరుచుచునే యున్నవి. దూది సంఘముల జోరువారు ఖరీదులకు నియమించుటవలన చుక్కలు గున్న కద్దులన్నియు తీర్చివేయబడుచున్నవి. (ఆ.ప్రె)

విద్యార్థి

(జాతీయవిద్యార్థి వాఙ్మయ విషయక పత్రిక)

సంపాదకుడు:- శురుగంటి సీతారామయ్య, ఎం. ఏ.

జాతీయవిద్యార్థిసంఘక నిర్వహణకు పాటుపడున్నది.

“విద్యార్థి” నుండి ఈక్రింది గ్రంథములు పునర్ముద్రితములగుచున్నవి. విద్యార్థి ప్రచురణములు: భాగము స్వల్పముగా నుండును

౧. ఆరోగ్యసూత్రములు:- కర్త శ్రీయుత కళావధాని కొండ. లి. లక్ష్మణ వెంకటాద్రి గారు. ఇందువిద్యార్థి కర్తవ్యం తోపయక్తములగుట్లు ఆరోగ్యసూత్రములు సీసవారి గారు మాన వివరింపబడినవి.

ప్రదండము:- కర్త శ్రీయుత తత్వవిధి కొన్నిల గడ్డ సూర్యనారాయణశాస్త్రి గారు. ఇందు విద్యార్థి ప్రచురణమునకు సులభముగ నుపాదానముల నెట్లు వక్రములు చేసి కొనుటకు వీలగునో వివరింపబడినది.

౩. జాతీయవిద్య:- (ప్రచురణము) ఇంకా పలు పుస్తకాంధ్రపులయొక్క జాతీయవిద్యార్థి ప్రచురణమునకులభ్య.

౪. హిందీ సుబోధిని:- (ప్రచురణము) కర్త శ్రీయుత పీసపాటి వేంకటాద్రి గారు. దీనిని చదివిన స్వబోధిని చదువుకంటె సులభమును త్వరితముగా హిందీ భాషాభిలాషులు హిందీభాషాప్రవీణు లగుదురు. నూలుగడ్డకుల వై వ్రాయబడినది.

౫. జాతీయవిద్యార్థివిధానము:- (కావించబడినది) శ్రీయుత కళావధాని శారాధుణ్ణుల గారిచే నుపదేశించబడినది. ఈ పుస్తకముయొక్క ప్రాకర్తవ్యము వేరు ఇప్పుడసాధ్యకము. మార్కెట్తుందలి యర్థమూలములు లాపించునంత వ్రాయబడినది.

౬. బాబు భగవాన్ దాసు:- ౧౯౨౨ నం. ౧౦ పు అభిలభారత జాతీయవిద్యార్థి మహాసభాధ్యక్షకోకస్వామి ఆర్యదాంభావతారము.

వలయువారు:- “విద్యార్థి” కార్యసావము బెజవాడ అని వ్రాయవలయును.

38-వ దే శీ య మ హా జ న న భ

ఈ నెల 12-వ తేదీ వరకు మాత్రమే
సంతాన సంఘ సభ్యులను చేర్చుకొందురు
వార్తాపత్రికల ప్రతినిధుల దరఖాస్తులు 10 వ తేదీలోగా చేరవలెను

ప్రతిపత్రికవారును ప్రతిసంచికకును రెండేసి ప్రతులు నేటినుండి నెలాఖరువరకును
సన్మానసంఘమునకు పంప ప్రార్థితులు.

వలంటీరులు ఏకరూపాయలు వంటి వస్తువులు నికరము కొనవలెనను నిష్పంధము లేదు
ఆంధ్రులలో 700 మంది పురుషులను 100 మంది స్త్రీలను వలంటీరులుగా నియమించెదరు

మొత్తము వలంటీరులు

౧౦౦౦ మంది మాత్రమే

వలంటీరులసంఖ్య మొత్తము 1000 మంది
గాని 2000 గాదు. వారిలో 200 మందిని భోజన
శాలలో ప్రత్యేకముగ పనిచేయుటకు నియమించెదరు.

అఖిలభారత విద్యార్థిమహాసభ

ఈ మహాసభ కాకినాడలో యీనెల 28 వ
తేదీ ఉదయమున జరుగును. 2 వ తేదీని జరుగునని
పొరబాటున తెలుపబడెను అని స్వకీయవిలేఖరి
నేను కాకినాడనుండి మరల తిరిగివార్త నంపెను.

కాంగ్రెసు వలంటీరుల దుస్తులు

ప్రత్యేక వలంటీరులవర్గము నేర్పగుప గూడదు
నిక్కరులను ధరించుట కి.గి.రి.పహారుకు కారణమున
ప్రత్యేక వలంటీరులకు వస్త్ర ముచ్చామున బెజుడ కట్టు
ప్రస్తుత సి. ఎస్. కాలాని అమూర్తిగాను ప్రకటించబడు చాల
వోలెను. కనుక ధర్మో భంగమును వలంటీరులకు నొక్క
రికగా దుస్తులను ధరించుట చాల అవసరము. అటుల చేయవలె
నని ప్రధానసేనాని వలంటీరులను కొడుకులో దొవ మేముయము
లేను. నిక్కరులు తొడుగుకొనియులేనాన సేనాని యనుమతిని
బహిరంగముగా నన్ను వరంయాలను తొడుగుకొన వచ్చును.
దొవలను కట్టివో వలంటీరులకు యిట్లుండిగాతోచకమానదు
కాంగ్రెసు మహాసభ ఏర్పడిన 87 ఏండ్లకు నేటికి ఆంధ్రప్రదేశ్
మహాసభను జరుపునట్టిభాగ్యము మనకు లభించినది. నేకచేయు
ట కథికోత్సాహముతో పూనుకొనిన వలంటీరులు దుస్తులను
రి. రి. రూపాయలు నిచ్చుటకు వెనడిచిరని న మొదట.
అదిగాక ప్రతినిధులను (నేతకరులు, బసులు భోజనము
వకు యము మున్నగువానిని తేనిసిగూడ వలంటీరు లియ్య
కొరలేదు. గాన వారిగుర్తుల వ్యయమును మాత్రము ధరించు
టకు వెనడిచిరాదు. కావున బెజువాడ కట్టుగాను ప్రత్యేక
దళము కేర్పాటుచేయు నట్టి ప్రయత్నమును ది ర మి ం చి
క ల ం టీ రు ల లో వి థే ద ము లు క రి పి ం చు టు
మాని ఆంధ్రమారక భారతమారక సేవికగోరక ని బొంబా
యినుండి సి. కాగేర్వరావుగారు నేడు తిరిగివార్త నంపిరి.

గోదావరిజిల్లా రైతుల సభ

మాలానా మహమదాలిగారికి సన్మానపత్రము
గోదావరి మండలము నందలి వివిధ తాలూకాలరైతుల
ప్రతినిధుల కథి నిన్న (8 వ తేదీ) కాకినాడ పునదిరమున
క్రియక కిక్కిన పోటరన్నం (ఎం. ఎల్. సి.)గారి ఆధ్వ
ర్యమున జరిగినది. 88 వ తేదీకు మహాసభసభ్యులుగా
ఎన్నుకొనబడిన మాలానా మహమదాలిగారికి గోదావరి మం
డలము రైతుసమక్షమున సన్మానపత్రమును సమర్పించవలె నని
తీర్మానమునకు భావించబడెను సన్మానపత్రమును ఉద్ద
త్యమై ముద్రించి సమర్పించెదని స్వకీయవిలేఖరి కాకినాడనుండి
తిరిగివార్త నంపెను.

కాంగ్రెసు సభాశాల

ప్రతికావిలేఖరుల స్థానములు
150 మంది విలేఖరులకు స్థానము లేర్పకపడెను.
అసానులలో కూర్చుండగోరువారి కరఖాస్తులు ఈ నెల 10 వ
తేదీలోగా సన్మానసంఘము ప్రయతన కాఖివారికి (కాకినాడ)
చేరవలెను.

పతన మందిరములు
ప్రతినిధుల సదుపాయము కొరకు రెండు కరక
మందిరము లేర్పకపడెను. తేకమానందలి అన్ని కుళిలవారు
ను ప్రతిసంచికకు (ప్రతినిధులు) రెండు ప్రతులు ఉంచెదముగా
నేను (8 వ తేదీ) మొదలు ఈ దిశించునెలాఖరువరకును
ప్రయతనకాఖివారికి పంప ప్రార్థితులు.
ప్రత్యేకపు బసలు

గాంధీనగరమున ప్రసిద్ధిపాదుల (ప్రతినిధులు) కొర
కును ప్రమాణులకు (నేతకరుల కొరకును సన్మానసంఘ సభ్యుల
కొరకును కొన్ని ప్రత్యేకబసలును కుటుంబములలో నివసింప
గోరివారికొరకు మరొన్ని బసలులు కట్టించబడెను. వానికొరకు
చాల కొద్దిమంది మాత్రమే దరఖాస్తులు పంపిరి. ఈ నెల 12 వ
తేదీలోగా దరఖాస్తులు చేరవలెను. ప్రత్యేకపుబసలుల కాదుగ
చేరి 80 రూపాయలు కుటుంబవ్యయమును చెల్ల 15 రూపాయలు.

ఖద్దరు ప్రదర్శనము
ఖద్దరుచేతిపనుల ప్రదర్శనమునకు ఆచార్యకృష్ణలచ్చయ్య
తాయగారు ఈ నెల 25-వ తేదీ ఉదయమున కి గంటలకు ప్రారం
భిస్తారనునది జరిగెను. మిల్లునూజుబట్టలు దుకాణములలో నుం
చు ఉండెను. కల్లు సారా మున్నగువానిని విశేషమధ్యములను గూడ
దుకాణములలో నుంచునాడెను.

ఒక్కొక్కరుకాణమున కన్నికొబాటల కట్టి పాడుగ
20 రూపాయలు మొదలుగా నిచ్చివేయవలెను. ప్రదర్శనమునకు
ను అమృతమునకును కరకులను పంపగోరువారు ఓనర్స్ రిస్కు
మీద పంపగూడదు. రైల్వేస్టామిదనే కాకినాడకును స్టేష
నుకు పంపవలెను. అని ఆర్డరు ట్రాఫిక్ టారామత్తాగారు
తిరిగివార్త నంపిరి. (ఆ.ప్రె)

క్రికెట్ మొలగు పేకులలాబట్టి సాహెబుగారు
నిన్నరాత్రి (3 వ తేదీ) చనిపోయిరి

పితామహం తాలూకాలోని సభ్యుడగు పేకులలాబట్టి
సాహెబుగారు (కుని) మూడు కొబాటలు జ్వరిపడితొడై యుండి
నిన్న (8 వ తేదీ) రాత్రి 12 గంటలకు కునిలో మృతికొనిరి. వీరు
కుని దీనిజనలో గొప్పపాదములు, కాంతిపియము; నిరంతరము
తేకనీక చేయువారు. హిందూమహమ్మదీయమైత్రి సన్నిధికము
గా కొరువారు. ఆగ్రహములేనవారు. అధికమును ఓరిమిగలవారు.
సమాధానము కలిగించుటలో నిపులును. సహవాసపాత్రులు. ఆ
యెడకు వెళ్ళు గాంధీజీగారిని అందుకునే రాత్రి 8 గంటల
కంటే పాచ్చుగా నిద్రపోవుట కనకాశములేకందెను. వీరిమృతి
లకును కునిసంస్థానమువారికి గూడ చాల సంతాపము కలిగినది
క్రిపాదవెంకటరమణయ్యగారు నేడుకునినందీరంతివార్త నంపిరి.

అసోసియేటెడుప్రెసు - కలకత్తాశాఖ
కలకత్తాలోని అసోసియేటెడుప్రెసుశాఖ కార్యాలయ
ము లాంసము మార్చబడినది. ఇ.ముందు (1928, డిసెంబరు. 1 వ
తేదీనుండి) 26/1 డిల్ చాన్స్ స్కూరు, కలకత్తా యని ప్రాంత
కలెను. తెలిపిన కలెంబరు (కలకత్తా) 100. రిపాలిటెడ్ 491.

ఆంధ్ర రాష్ట్రముల ప్రతినిధుల ఎన్నికలు

అదనముగా ఎన్నుకొనరాదు

అఖిలభారత సభ్యులకు స్థానము లొసగవలెను
జిల్లాలు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటలో అఖిలభారతసంఘ
సభ్యుల ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనకయే యెన్నికల జరిగి పత్రి
కలో ప్రచురించుచున్నాయి. దీనివలన అఖిలభారతసభ్యులే ప్రతి
నిధులుగా నుండుటకు వీలుండదు. వారు కాంగ్రెసులో నోటు
నిచ్చుటకుగాని, చచ్చించుటకుగాని సాధకాశముండదు. ఈ విషయ
ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కాంగ్రెసుజరుపుటవలన ఆంధ్రప్రదేశ్ లోను ప్రతి
జిల్లానుండియు నిర్ణీతసంఖ్యకుమించి ప్రతినిధులు వచ్చుచున్నా
రు. ప్రతియేట నైజామా రాష్ట్రమునుండి నిర్ణీతసంఖ్య రాకపోవు
టచేత ఈ భాగస్థులములలో తక్కిన ప్రాంతములనుండి నిర్ణీత
సంఖ్యకంటే ఎక్కువ వచ్చినవారిని ఎన్నుకొను నుండిరి. ఈ
యేడు నైజాం రాష్ట్రమునుండి నూరుమంది ప్రతినిధులు వచ్చుచుం
డుటచే భారీయిండ్లు గాన జిల్లాలన్నియు యోచించి జాతిరా
లను తిరిగి విమర్శించి అఖిలభారతసభ్యులకు స్థానములొసంగి ప్రతి
నిధులుగా నెన్నుకొనవార్ధి కులు. కొన్ని జిల్లాలవారునిర్ణీతసంఖ్య
కంటే యెక్కువను దిని ఎన్నుకొనుచున్నార. అట్టి అదనపు
దరఖాస్తులు మంజూరు చేయబడవలెవు ఆయాజిల్లాలవారే
నిర్ణీతసంఖ్యకంటే మించిన దరఖాస్తులను తగ్గించిపంపి నిష్క్ర
తించును. లేనియెడల ౧౫ వ తేదీని కాకినాడలో జరుగు ఆంధ్ర
రాష్ట్ర జాతీయోత్సవసంఘసభలో అట్టి అదనపుప్రతినిధి దరఖా
స్తులు తగ్గించబడును.
ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోత్సవ } వేలూరి సత్యనారాయణ,
సంఘము, బెజువాడ. } 3-౧౨-౪౩ సహాయకార్యదర్శి.

రాజప్రతినిధి పర్యటనము

మకాము - కారాపూరు

ఏనుగులను కట్టుకొనుటను మూచుట
డిసెంబరు 1:— వైస్రాయిగారు వారిభార్యయు
కారాపూరునన్ని ఆచ్చట భద్రాపనులను చూచిరి.
డిసెంబరు 2:— ఆనెలలో రి. వి. యన్. కర్నూ
గారు కారాపూరును విడిచివచ్చుచున్నారు. వైస్రాయిగారు
భద్రాపనులకర్నూరులోని ఆచ్చటపట్టుకొన్న ఏనుగులను త్రాళ్లు
వేసికట్టుటను చూచిరి.
డిసెంబరు 3:— వైస్రాయిగారు మైసూరు వచ్చిన
సందర్భమున కారాపూరు ఏనుగులను కట్టుకొను విషయముతో
రెండవరోజుపని డి. కి. వొడ్డి లోని కి. యి. డి. క. ర. కే
తోలబడినటులంటి ఏనుగులకు త్రాళ్లు వేసి కట్టుటయై యున్నది.
వైస్రాయిగారు మైసూరు మహారాజాగారును త్రాళ్లు వేసి
కట్టుకొంటికి వారివారి యనుచరులతో ఉడతము కట్టి గంటలకు
కత్తిరి. వారియెడల ఒక పెద్దదరియము ౪౮ ఏనుగులు 4 పిల్ల
యెనుగులును త్రాళ్లుతో కట్టుబడెను. ఈ కట్టివేయుపద్ధతి పట్టు
కొనబడిన జంతువులకు కొంచెము ప్రారమైనను చాల సంకోచ
మైనది. ఈయెనుగులు అనేక కలటాలవైన రెండు మచ్చికయైన
ఏనుగుల కుళ్ళకుతిరుచుబడును. ఇది యన్నియు యినుప కట్టివే
గాని కొయ్య కట్టివే గాని ఆ మర్చ బడిన ఒక వొడ్డి
యొందుచుబడును. రెండుమచ్చికయైన ఏనుగు మళ్ళకు తిరుచు
బడిన సరువారి ఆక్రొత్త ఏనుగులను మావటివాండ్రు బహుటి
నుండి మెత్తనిబళకాగ త్రాళ్లుతో వెనుక రెండు కళ్ళకుట్టివేసి
దొడ్డిముక్క కట్టివేసికొని పట్టిదానికి కట్టివేయుచు, అప్పు
డు కట్టివేయుబడిన ఏనుగు తెత్తిదానికి మచ్చికచేయబడిన ఏను
గుమైనన్ని మావటివానిచే ఒక త్రాడు విడువబడును. అప్పుడు
ఏనుగులు ఒకదాని వెనుక నొకటి బహుటి తిరుచుబడును. ఆసమ
యమున రెండు కలటారయిన ఏనుగులు రెండు ప్రక్కలను
ఒక కలటారయిన ఏనుగును కేక ప్రక్కలను
ఉడతయొగకరంబు పనులు నేర్చు ఆకతేకమునకు ఈ యెనుగు
లన్నియు గొంపోబడును. ఈ విధివేసినందున మామటకును ము
ఖ్యముగా మహారాజాగారి యాజ్ఞచే అదనిమృగములను కట్టు
కొనుటయును మావటివాండ్రును వారి ఏనుగులు మావీస వాః
చక్రమునకును వైస్రాయిగారు చాలసంతోషించిరి. ఆచ్చటి పి
వారు తిరస్కరిత ఏనుగులను భయపెట్టుటకు ఉపయోగించబడు
నట్టి బంగారు రోస్సు వేసినవెదులకరెను వైస్రాయి గారిని విడి
యనుచరులకు వెండిరొస్సు కరెలను పారెట్టుకొన్నరేటుగాగు
బహుమతి చేసిరి. ఆరోజున 15 ఏనుగుల త్రాళ్లు వేసి కట్టివేసిరి.
కాంతంకాలము క్రిపాదీ రానటులంటి ముసలి ఆవులను దూడలను
కడలివేసిరి. (ఆ.ప్రె)

(M. No.)

అంధ ప్రదేశ్

1928. క నవంబరు నెల 4 నుంచి

మంగళవారము

పార్లమెంటునభ : ఎన్నికలు

బ్రిటీషు పార్లమెంటు ఎన్నికలలో, మరల కన్సర్వేటివు పక్షమువారే జయపొందునటుల గనుపించును. ఇందుకు కారణములు పెక్కులు గలవు. తమ కనుకూల మగు పనులమున బాల్టువినుగారు పార్లమెంటు కథను రద్దుజేసి, ఎన్నికలను స్థిరపరచిరి. కన్సర్వేటివుల పరిపాలనము విశేషకాలము కొనసాగలేదు. దాని బాగోగులను గ్రహించుటకు ప్రజలకు నావకాళము గాదులేదు. పనిపాటలు లేనివారి సంఖ్య రానురాను పెస్తూ మగుచున్నను, వీరి స్థితిని చక్కబరుచుటకు వాణిజ్యరక్షణ పద్ధతి యవసర మని బాల్టువినుగారు చాటిరి. అందుచే వీరి మూలలయం దెమి విశేషము గలదో కనుగొంద మని ప్రజలు వేచియున్నారు. ఇంతియగాక, ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సు ముగిసి ఎంతకాలమోకాలేదు. సూర్యుడ ప్రమించని సామ్రాజ్యము తమ పరిపాలనము క్రింద గలదని తలచినపుడు, ఏ యాంగ్లేయుని హృదయ ముప్పొంగకుండును? అట్టి సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించిన సమావేశములో ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సు పద్ధతి యామోదించ బడెను. అధినివేశరాజ్యమంత్రు లీవిషయమై విశేషాభిమానము చూపిరి. ఈ పద్ధతి నామోదించడి కన్సర్వేటివులు రాజ్యాధికారమును వహించవలయునని వారు కోరుచున్నారు. కన్సర్వేటివులపై కేసడా ఎటుల యభిమానము జూపుచున్నదో నిర్మితిసముతేలిసియుంటిమి. న్యూజిలెండు మంత్రులుగూ మాసేగారు కూడ, స్వేచ్ఛావాణిజ్యమును నిరసించిరి. కాక్కులకు కని తేకుండుట, స్వేచ్ఛావాణిజ్యమునకు ఫలితమే కని వీరు వాక్కుచ్చిరి. కన్సర్వేటివు పక్షమే జయము గాంచవలయునని వీరు గోరుచున్నారు.

అధినివేశరాజ్య మంత్రుల ప్రోద్బలము గూడ మంత్రుల స్థానమును బలపరుచుచున్నది. ఇంతియగాక, లిబరలు లేబరుపక్షముల తగువులు, కన్సర్వేటివుపక్షమునకు తోడ్పడి గలవు. లేబరుపక్షము త్రిశంకుస్వర్గమువలె అంతరాళమున నిచియున్నది. అనేకసంవత్సరముల క్రిందట నిరాశకరింపబడిన స్వేచ్ఛావాణిజ్యమును లిబరలుపక్ష మింకను వట్టుకొని ప్రాచుల్యముచున్నది. లిబరలుపక్షములోని వారిలకు కలుపురకు స్వేచ్ఛావాణిజ్యముపై సమ్మతము దొలగిపోయినది. లాయడుజార్జిగారి వక్రత్వ మందుచే సంరక్షణ గుచున్నది. వీరి మాటల ప్రోపు లెట్టి యాజ్ఞాపాతంబు లిగించుటలేదు. స్వేచ్ఛావాణిజ్యమును విడచివేసి, లేబరుపక్ష సిద్ధాంతములతో సత్వం భిష్టమై నినుకూలించిన దేదియు గనుపించదు. కన్సర్వేటివులవలె లిబరలుపక్షమువారును, త్వరితముగ ముందకు పోవుటకు బూతులేదు. లిబరలు లేబరుపక్షములు గలిసినయెడల, కన్సర్వేటివుల నోచుటకు ఏలుండేది. అట్టి కలయిక కేమాత్ర మంతకాళము గనుపించదు. లిబరలు పక్షమువారును, కన్సర్వేటివుపక్షము వారును కలిసి తమపై దాడి వెడలుచున్నాని, లేబరుపక్షము వారు ముని లిబరువున్నారు. ఇప్పుడు జరిగడి పోరా

టము, మూడుపక్షముల మధ్య జరుగుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో అధికసంఖ్యల గల కన్సర్వేటివులు విజయము గాంచుట వింతగ నుండదు.

లేబరుపక్షమువారి కార్యక్రమము, అనేకులలో భీతి లిగించుచున్నది. మూలధనముపై పన్నులైచి, లేబరుపక్షమువారు బీదలకు రక్షణనుసగుట ధనికుల కేమాత్ర విప్లవములేదు. తమలాభముల నినుమంతయు కోల్పోవుటకు వారు సమ్మతంపరు. లిబరలు కన్సర్వేటివుపక్షము లిప్రయత్నమును ప్రతిఘటించెదరు. లేబరుపక్షమువారి సూచనలపట్ల దేశములో నెట్టివిముఖతప్రబలెనో, పక్షనాయకులు గ్రహించిరి. తమ సూచనల నుపసంహరించుకొనుటకు వారు సంసిద్ధత జూపుచున్నారు. ముఖ్యమగు నిసూచనను వదులుకొనిన, లేబరుపక్షము తన ప్రత్యేకతను కోల్పోవును. లేబరు నాయకులగు తామే మాకనాల్లు ఆర్థిక హెండరుపక్షగా రీమారు ఎన్నికలలో సభ్యత్వమునయినను సంపాదించగలదో లేదో యని సందియము గలుగుచున్నది. బాల్టువినుగారి కుమారులగు ఆలివరు బాల్టువినుగారు లేబరుపక్షమున ప్రచారముసలుపుట కొంత కలవరమునకు కారణమయ్యెను. తాము తండ్రి నెడకొనలేదనియు, అనుచితమగు సూత్రములను మాత్రమే నెడకొనుచుంటిమనియు, తమవారు తమను విడనాడినను అదర్భుచుకొరకు మాత్రమే తాము జీవించెదమనియు, ఇరుల విమర్శనములను తాము తక్కువెట్టుమనియు, ఆలివరు బాల్టువినుగారు ధైర్యముతో చాటిరి. తీవ్రవాదులగు కమ్యూనిస్టులు జంతుకొంతులేక తమ ప్రచారమును కొనసాగించుచున్నారు. భారతీయులగు శక్ల తో వాలాగారు మరల నిలువబడి బాల్టివిక్కు ఆదర్భములను ధైర్యముతో వెలిబుచ్చుచున్నారు.

ఎన్నికల గడవిడలు, అల్లరులు లేకపోలేదు. కొందరికు దెబ్బలుగూడ తగులుచున్నవి. లిబరలు పక్ష నాయకులు నిరాశ జెందుచున్నటుల గన్పట్టును. చర్చిలోగారు ముచ్చటించుచు తమ పక్షము కన్సర్వేటివులను ఓడింపజాలదని చెలిపిరి. పోసి ప్రభుత్వప్రతికూలపక్షమున నిలుచుట కయినను, లిబరలు పక్షమున కవకాళ మున్నటుల గనుపించదు. లేబరుపక్షమే ప్రభుత్వ ప్రతికూల పక్షముగ నుండను. పార్లమెంటుసభవారి యనుగ్రహమునకు హిందూదేశము వేచియుండలేదు గాన, కన్సర్వేటివు పక్షప్రాబల్యము గాంచి నిరాశజెంద సవసరము లేదు. స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు భారతీయులు దృఢనిశ్చయము జూపుచో, కన్సర్వేటివు పక్షమయినను, దాని సాఫల్యమును నిరోధంబజాలదు.

మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము బీజపూరు తీర్మానము సంగీకరించి, కాననగళతో తనకు సంబంధము లేదని వెలిబుచ్చెను. కాననగళల ఎన్నికలలో కాంగ్రెసున కెట్టి సంబంధము లేదని, ఢిల్లీలో సూపింపబడెను. ఈసంగతిని తీర్మానోపపాతకు లేమి, దానుప్రభుత్వ లేమి అంగీకరించిరి. కాంగ్రెసు సంఘములు ఎన్నికలలో సంబంధమును గలిగించుకొనలేదు. స్వరాజ్యపక్షముకారికి ఎన్నికలలో పాల్గొనుట కవకాళ మిచ్చుట వేరు. కాంగ్రెసు కాననగళలలో సంబంధమును గలిగించుకొనుట వేరు. ఇట్టి స్థితిలో స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసునకును కాననగళలకును సంబంధమును మరల గోరుటలన, చిక్కు లనేకములు తటస్థించును. అసహాయపక్షమువారికి కాం

గ్రెసునందు చోటు లేక పోవును. తమకు విశ్వాసము లేని చర్యల పట్ల భాధ్యత వహించుటకు గాంధీ పక్షమువా రంగీకరింప జాలరు. స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు తమ ప్రయత్నములను తాము విడిగ జేసికొని, వాని పటుత్వమును ప్రపంచమునకు వెలుపవచ్చును. ఉభయపక్షములవారికిని ప్రియమగు నిర్వాణకార్యక్రమము గలదు. దీనిని కొనసాగించుటకు, కాంగ్రెసుసభ సాధనములను నిరూపింపవలయును. ఇందు విషయమై పట్టుదల జూపకున్న, కాంగ్రెసు సభా ప్రయోజన మంతరించును. మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసున ఘమువారు నిర్వాణకార్యక్రమమును దీక్షతో కొనసాగింప నెంచు తెంతయు సంతసప్రదము. అక్షమందిని కాంగ్రెసుసభ్యులుగ జేర్చుటకును, లక్షరూపాయల విలువగల కద్దరును మహారాష్ట్రమునం దీసంవత్సరమున విక్రయించుటకును, కాంగ్రెసు సంఘమువారు నిశ్చయించిరి. జాతీయ విద్యావ్యాపకమున కొకబోర్డుకూడ స్థాపింపబడెను. కార్యకర్తలగు మహారాష్ట్రీలు తమకపథమును తెల్పించుకొందురని భావించెదము. అన్నిరాష్ట్రముల వారును యూరీటిని తమ దృఢనిశ్చయమును వెల్లడి చేయుట ముఖ్యము. కాంగ్రెసుసభ్యులను చేర్చుటయు, స్వరాజ్యనిధికి డబ్బు ప్రోగుచేయుటయు, నిర్వాణ కార్యక్రమమును మొయలు వేగముతో కొనసాగించుటయు అవసరకర్తవ్యములు. ఈసంగతినే మాలానా మోతాలిగాతు బొంబాయి నగరమున చక్కగ తేల్చరచిరి. గాంధీమహాత్ముడు నిరూపించిన కార్యక్రమమును నిర్వహించుట కెల్లరకును అవకాళము గలదు. గ్రామ పునర్నిర్మాణమును గావించవలయు ననియు, కద్దరు నిర్మాణమునకు ప్రోద్బల మొసగవలయుననియు, స్త్రీల నిందుకు నియోగింపవలయుననియు, జాతీయవిద్య నెక్కుడు భద్రముగ నేర్పాటు జేయవలయుననియు, కడపటి రంగమునకు దేశమును సంసిద్ధపరుపవలయుననియు, మోతాలిగాతు కోరిరి కాకినాడలో, గాంధీమహాత్ముని సంకల్పము సిద్ధించుటకు వీలగునట్టియు, ఎల్లరకును సంత్పత్తిరముగ నుండునట్టియు కార్యక్రమ మేర్పడు నని, మోతాలిగ రథయమొసగిరి. మహాత్ముని కార్యక్రమము త్వరితముగ కొనసాగుటకును, ప్రజలలో కార్యోత్సాహమును పురికొల్పుటకును, కాకినాడ కాంగ్రెసుసభ తోడ్పడు నని విశ్వసించెదము.

తుపాను : ప్రబలనష్టము

గంజాము విశాఖకట్టణము జిల్లాలలో నిటీవల చలలేగిన తుపానువలన గలిగిన నష్టము మిక్కుటమని బహుమచున్నది. ప్రకాశం పంతులుగారు, మైళ్ల కొలదిభూరము నడచి తుపాను వలన గలిగిన నష్టమును వ్యయముగ గగనుగొనిరి. డిసెంబరు నెలాఖరువరకును, రైలు మార్గమును పూర్తిజేయ ఏలుండదని తెలియుచున్నది. కలకత్తా మద్రాసుమధ్య జనవరి 7 వ తేదికి ముందర రైలు సరాసరి నడువనేరదని, స్టేబులునువత్రిక ప్రకటించుచున్నది. ఇప్పుడు తెగిపోయిన వంతెనలను కట్టుటకును, మార్గమును చక్కబరుచుటకును 20 లక్ష లగునని రైల్వేఅధికారులు అంచనా వైచుచున్నారు. నౌకజాప్తేమరు కుత్తరముగ గండుపడి విశేషనష్టము గలిగెను. కలుగ్రామములందు ఇండ్లు కూలివి. పొలములు పాడయినవి. తెరువులు తెగిపోయినవి. ప్రాణాప్తము చాలగలదని తెలియుచున్నది. పశువులు విశేషముగ నష్టమయ్యెను. ఇంటికుమున్ను జరిగిననష్ట మటుండ మున్నుండు గలిగడతామము ఎక్కుడు బీభత్సము గలిగింపగలదు. దీని నెటులనయినను నివారించుటకు అంగ్ర

తెలుగు భూమిని గురించి భారతము. బీదలకు గృహములను తీసి గట్టించుటయు, తిండిలేనివారికి తిండి పెట్టుటయు జీవనోపాధి గలిగించుటయు ముఖ్యము. ఇందుకొరకు కాంగ్రెసు సంఘములు చురుకుగా బని చేయవలయును. ధనకుల్లు తమ దాతృత్వము నీ సమయమున గనుకరువవలయును. గంజాముమండలము సన్ననిదారమును రాటములనుండి దీయుటలో ప్రసిద్ధిపొందినది. రాటములను విరివిగ సమకూర్చి, పలువురకు పంపిణీగించవచ్చును. విశాఖపట్టణములో గలిగిన కష్టమునకు ప్రజల కువశాంతి గలిగించుటకు, విశాఖపట్టణము బాధానివారణ సంఘమువారు ధనసహాయము వేడుచున్నారు. వారి విజ్ఞప్తిని నిన్నటిదినము బ్రచురించి యుంటిమి. ఆంధ్రులు వీరి విన్నవము నాలించి దీక్షజన రక్షణగావించుట భర్తము. ఇట్టి యావద లూరక ఘటిల్లును, బేదార్యవంతుల నుగూణరాశి బయల్పడుట కిట్టి సమయములే అనుకూలముగ నుండును. క్రమశుద్ధి క్రమముల మూత్ర మరుదుగ నున్నవి. గంజాము కలెక్టరుగారి ప్రకటన మొకటి వెలువడినది. అయ్యది జరిగిన సందర్భములను తేల్చివేయ జూచుచున్నది. దానిని జూచినను నైతికము, విపరీతమగు సప్తమగిరినటుల గుర్తింపవచ్చును. పంటలు పాడయినటుల స్పష్టమగును. ఇండ్లు కూలినటులను, చెరువులు తెగినటులను, వంతెనలు చెడిపోయినటులను, రైల్వేకు విశేషవృష్టు గలిగినటులను కలెక్టరుగారి ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. కాని, ఆహార పదార్థములకు కొంత గలుగలేదని కలెక్టరు గారు మామూలు ఓదార్పు వాక్యములను దెలుపుచున్నారు. ఇంతిష్టము గలిగినపుడు ఆహారపదార్థములు కొరవడదని దలచుట, మిగుల విచిత్రము. ఇట్టి యూహలను విశ్వసించక, తుపాన వలన బాధనొందినవారికి తన శక్తికొలది పాయపడి, ఆర్థిక దేశము తన విధుక్తభర్తమును నెలవేర్చు గాక!

హారతాళము

రాజప్రతినిధి యగు రీడింగు ప్రభువుగారు చెన్నపురి యరుదెంచు సమయమున, హారతాళమును జరుపుటకు కాంగ్రెసుసంఘములవారిచే నిశ్చయించబడెను. ఈ సత్త్వమును కొనసాగించి మద్రాసు పౌరులు తమ యసమృద్ధిని వెల్లబెత్తురని నమ్మెదము. రీడింగు ప్రభువుగారు ప్రజాభిప్రాయమును విరసించి, లా ఆర్డరులను గూర్చి తరుమగ పాగడుటలో, మిన్నుదిరి. లా, ఆర్డరులను రక్షించుటకు, ప్రజలను సమాధానపరుచుటయే ముఖ్యమార్గమని గ్రహించక, వారిస్వచ్ఛాంతిత్వములను భంగపరుప దొడంగిరి. దేశభక్తుల ననేకులను నిర్బంధమున నుంచిరి. లోకొత్తపురుషులగు గాంధీమహాత్ముని కెటసాలయం దుంచిరి. ప్రజలందరికును గావలసిన ఉప్పుపై పన్నును విధించుటకు వెనుదీయ రయిరి. ఇట్టివారికి, చెన్నపురి ఎటుల స్వాగతి మొసగగలదు? రీడింగు ప్రభువుగారిపై స్వయముగ ప్రజల కెట్టి ద్వేషభావము లేదు. వారు స్వయముగ విశాలాశయులు గావచ్చును. కాని అధికారసర్గయంత్రమునకు ప్రతినిధులుగనుండి రీడింగు ప్రభువుగారు గమించిన చర్యల పట్లనే, ప్రజలు తమ యసమృద్ధిని గనుబలచెదరు. స్వరాజ్యమును గోరెడి ప్రజలు, నిరంకుశాధికారిమును పోషించజాలరు. ప్రజలు హారతాళము నవలంబించుటలో, ఎట్టి దౌర్జన్యమునకు ఎడము లేకుండ బాడవలయును. అహింసకు భంగము వాటిల్లుచో, ప్రజల యసమృద్ధియొక్క ఫల మడుగంటును. హారతాళము నవలంబించవలయు నని ఎవ్వరని నిర్బంధించజనదు. హారతాళము విచ్ఛిన్నముగ జరుగవలయును. రీడింగు ప్రభుత్వమువారి

చర్యల గూర్చి ఎరుగనివా రుండరు. ఉప్పుపన్ను సంగతి ప్రతివారికిని అనుభవక వేద్యమే. రాజప్రతినిధిగారు తాననభ కే పంచునాడు తాననభ్యులు పాజరుగాక తమ కారవమును నిలుపుకొనవలయునని, శ్రీనివాసయ్యగారిటీవల హెచ్చరించి యుండిరి. స్వరాజ్యవత్సరభ్యులయినన, తమ ధర్మమును నెలవేర్చు ముఖ్యము.

కొత్త కలయిక

ఇటలిదేశము రుష్యాపట్ల సహూర్వాభిమానము జూప దొడంగినది. ఇందుకు కారణ మేదియో తెలియదు. మునులోనిగారు బాల్టివిక్కు ప్రభుత్వమును గుర్తించుచున్నారు. ఇటలిరాయబార మొకటి మాస్కోకు వెదిలినది. రుష్యాకును ఇటలీకిని వాణిజ్యసంబంధమును గుదుర్చుట, వీరి యుద్దేశము. ఆ యుద్దేశము చాలవరకు ఫలించినటుల దెలియును. రుష్యావల దేశభిమానమును పాండిత్యమును మునులోనిగారు మెచ్చుకొనుచున్నారు. కార్య్యాకు సంబంధించిన గండ్లగోళములో ఇటలీపట్ల రుష్యా సానుభూతి జూపినందులకు, మునులోనిగారి రెంతయు కృతజ్ఞులగు చున్నారు. రుష్యాతో సంధి కేసికొనుట ఇటలీకి శుభప్రదమని వీరి యుద్దేశము. ఇటలీ, రుష్యాలు సంధి కేసికొనుట యు, స్పెయిను ఇటలీలకు సంధి గుడురుట యు, యూంపు వాతావరణమునందు కొత్త మార్పులు గలుగుటకు కారణ వగుచున్నవి. నూతనపరిస్థితుల గాంచి, ప్రాన్సు కొంతివడి క్రిందకు దిగుట, మొదటి మార్పు. నవ్వపరిహారసంఘమువారు రెండు కమిటీల నేర్పరచిరి. ఇవి జర్మనీ సామర్థ్యమును గూర్చి విచారించును. పాం కేరుగారు వెనుక నూచించిన నిర్బంధము లిమారు గానరావు. ఇట్టి స్థితిలో నియతియు, అమెరికా సరాసరి పాల్గొన నిరాకరించుచున్నది. తుద కేమి జరుగునో తెలియదు గాని, యూరపునందు మరల కొత్తపక్షము లేర్పడుచున్నవనుట నిశ్చయము. ఇవి పోరాటమునకే దిగునో, కొంత కాల మయినను సఖ్యము గ నుండునో, ముందుగాని తెలియదు. అన్ని దేశములను అదపులో నుంచగల సంస్థ ఏదీయు మాత్రము గనుపించదు. సాత్వాత్మజాతు లింకను కలుబలునునే ప్రమాణముగ నైకొనుచు మెలగుచున్నవి.

కాన్వకేషను

నేడు జరిగిన కాన్వకేషను సభోపన్యాసము, సుప్రసిద్ధులగు డి॥ బి॥ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడు గారిచే గావించబడెను. నూతన మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ చట్టముగూర్చి వీరుజేసిన విమర్శనములు సమంజసములుగ నున్నవి. దేశభావల యభివృద్ధి ఎంత యావశ్యకమో వీరు చక్కగ నిరూపించిరి. దేశభావలద్యారామూత్రమే ఆధునికవిద్యకు గలవలగునని, వీరు తేల్చపరచిరి. సాహిత్యవిద్యకును, వృత్తివిద్యలకును ఎడబాటుగలదని దెలిపి, దీనిని దాటుట యవసరమని సూచించిరి. విజ్ఞానావశ్యకత గూర్చి వీరు దెలిపిన విషయములు, గభీరాశయములను సూచించుచున్నవి. విజ్ఞానమువలన ఆత్మానుభవము గలుగుననియు, సేవాసాధన యబ్బుననియు వేంకటరత్నం నాయుడుగారు హెచ్చరించిరి కాని ప్రస్తుత విద్యాలయములమూలమున, ఇట్టిఫలితము గలుగుట దుర్లభము. ప్రస్తుతము గలపబడేవిద్య, విద్యార్థి నైతికాభ్యుదయమునకు గాని, జీవనోపాధికి గాని, తోడ్పడకున్నది. మీదమిక్కిలి అతని మీససిక స్వాతంత్ర్యమును భగ్నపరచి, భావదాస్యమును పెంచుచున్నది. భావిసంతతిని వాస్యభావవిముక్తుల గావించదలచునడల, జాతీయవిద్యా ప్రతిష్ఠాపన

లను నెలకొల్పవలయును. జాతీయవిద్యను వ్యాపింపజేయవలయును. అంతవరకును, విద్యార్థికులు తమకుగాని దేశమునకుగాని లాభ మొనర్పజాలరు. బర్మా ప్రజలు తమ విశ్వవిద్యాలయమును బహిష్కరించిరి. బహిష్కారోత్సవము నిటీవల జయప్రదముగ జరిపిరి. భారతీయులుగూడ, జాతీయవిద్యపై గాఢాభిమానము గనువలసి, మాతృదేశోద్ధరణకు తోడ్పడుట భర్తము.

సానికవార్తలు

ఉదార బ్రాహ్మణేతరులు:—అంజగోతరగారు ఉదార బ్రాహ్మణేతరుల కత్తమున కేరట్లు రూడిగా దెలియచున్నది.

కాంగ్రెసునాయకుల రావ:—శ్రీ యరులు బుజును సాంబూర్తి, టంగుటూరు ప్రకాశం పంతులుగారు నేడుకలహన మెయిలలో చెన్నపురికి వచ్చిరి.

మదరాసు శాసనసభ

శాసనసభ 10 వ తేదీ సోమవారమున సమావేశమై 15 తేదీవరకు యుండును నైసామగారు 11 వ తేదీ మధ్యాహ్నము శాసనసభను జూడియెరు.

సమరణజేయబడిన ఇంగ్లెషువర్ణము ఈనెలలో ప్రవేశపెట్టబడునటులు దెలియచున్నది. సబ్ మెంటరీ గ్రాంట్లుగూర్చి విచారించుటలో ప్రభుత్వము విముగియిన. 800 ర్యాన్సులను చర్చించుటకు నిశ్చయించిరి. (బాటుచేసిరి). బ్రిటీషు సామాజ్య వస్తుపదార్థములను పాల్గొన గూడదనియు, యింతయందా విషయమున యెట్టిస్వయము జేయగూడదనియు రిఫ్యూజునుకూడదనియును ఎస్. సర్వేయూర్తిగారును, కెంకటరత్న ఆయ్యగారును దెలిపిరి. హిందూధర్మదాముల చట్టమును సమ్మతించియ్యకూడదని నైసామగారిని కోరుచు అభివంశి కలెక్టరుగారును దెలియచున్నది. బహుళ అట్లు రిఫ్యూజునవచ్చును.

38-వ దేశీయ మహాజనసభ

మద్రాసునుండి ప్రత్యేక రైలుబండి 88 వ తేదీయ మహాజనసభయొక్క బహిరంగ సమావేశము ఈనెల (దేశీయ) 28 వ తేదీన కాకినాడలో ప్రారంభమగును. ప్రేక్షకులును, ప్రతినిధులును, ఇతర సభ్యులును 25 వ తేదీ కాకినాడ రిప్పక కాకినాడ చేరవలసియుండును. చెన్నపురి నుండియు, చెన్నపురికి దక్షిణముందును ప్రాంతముల నుండియు కాంగ్రెస్ మహాత్ములు, ప్రేక్షకు ప్రతినిధులయొక్కయు, ఇతర కాంగ్రెస్ యాత్రికులయొక్కయు సౌకర్యముకొండ, మద్రాసు సెంట్రల్ స్టేషనునుండి 24-12-28 వ తేదీన సాయంత్రము 6-40 గంటలకు నైలుడెరి 25-12-28 వ తేదీ ఉదయము 10 గంటలకు కాకినాడ చేరులాగున నొక ప్రత్యేక రైలుబండిని వేయించుటకు మద్రాసు సదక్ మహారాజు రైల్వే ట్రాఫిక్ కుమిషనరుగారు దక్షతో సంగీకరించిరారు. బండి బయలుదేరుటకు 24 గంటలకు ముందుగా అన్ని రింగులును గలసి నూర్చురుతుంది ప్రయాణికులు టిక్కెట్లుకొనినదప్పు లేకున్న ఈ ప్రత్యేకబండి ఏర్పాటుచేయబడెను ఈ ప్రత్యేకబండి ముఖ్యముగ చెన్నపట్టణము నుండియు చెన్నపట్టణమునకు దక్షిణమున నున్న ద్రాక్ష కేశి దేశములనుండియు చెన్నపురినుండి బెజుంద తంతు మార్గముననుండున్న అన్ని ముఖ్యస్థానములనుండియు పోవుకొంగులు ప్రయాణికులకు మిక్కిలి సౌకర్యముగనుండును. ఎదురువలసగా ప్రతిదినము మామూలుగ నడుచు బండ్లన్నియు సదా నిందుబరువుతో పోవుచుండుటకే ఆ బండలో తావు చిట్కట కిచ్చెరినా. కనుక ఈ ప్రత్యేక రైలుబండిలో ప్రయాణము జేయగోరు కాంగ్రెసు యాత్రికులందఱు ఈనెల 12 వ తేదీకి లోపుగా తమ విరంగిలలో ప్రయాణము చేయవలసినదియు కాకు దలచ గోరెక. మున్నూరుతుంది కొరెననే గాని ఈబండి ఏర్పాటు చేయబడెను.

గడ్డే రంగయ్యనాయుడు
కార్యదర్శి
40/41 పదామోర్ కోటపేటి, మద్రాస్.

బ్రిటిషు ఎన్నిక సంరంభము

కన్వేన్ టివుల విజయము నిశ్చయమగుట

ప్రభుత్వ సభ్యులే ఎక్కువ గనుండునూచనలు

బార్లిష్ట పద్ధతుల విజయము

లండన్, దిశంబరు 2:— రాత్రి 10-30 టైమున (తి) ఇట్లు ఎన్నికల సూర్య అంచనా వేయుచున్నది:—

యూనియన్లు:—	884
కార్మికులు	189
లిబరలు	126
ఇతరులు	6

మొత్తము 615 స్థానములను 615 మంది లెక్క చేయబడ్డారు. మిగిలిన 4 మందిని సూర్య ఏమియు తెల్పలేదు. ఇందులో మూడు స్థానములు పోయిన పార్లమెంటులో ముగ్గురు యూనియన్లు 5 కార్మికులు 2 లిబరలు 1 ఇతరులు అక్రమముగా వచ్చినారు. అందరికంటెను యూనియన్లు లకు ఎక్కువ సంఖ్యగలది తేలుచున్నది. పార్లమెంటు ఎత్తి వేయబడు కాలమునకు యూనియన్లు 77 గుండు మాత్రమే ఎక్కువ గలవని

కార్మికులకంటె ఎక్కువ సంఖ్యలను లిబరలు పక్షమువారు ప్రకటించినందువల్ల. కాన ప్రభుత్వమువలెనే అప్పటివను స్థానమును పోషించవలసి అశాస్త్రీయము. మొత్తముమీద యూనియన్లు 77 వందరి జెడ్డుటలో కెప్పుడును తోచదు.

బార్లిష్ట పద్ధతులు విజయము గాంచుట

లండన్, దిశంబరు 2 రాత్రి 11-10:— టైమున (తి) ప్రధాన వ్యాసములో ఇట్లు వాయుచున్నది. ప్రస్తుతమునున్న ప్రభుత్వము అధిక సంఖ్యకులతో మరల అధికారమును పోషించను.

లిబరలు 189 మంది వందరు కలసికొనుట, లాయకులు జూరీ గారు ప్రాతిపదికలను కలపించుట జూడ మరల వారి పక్షమున ఉత్సాహముతో పనిచేయుననుకొంటిని. కాని అనుకొన్నటుల జరగలేదు. నయోజనమువారు మే మనుకొన్నటుల లేదు. తాము నూచించిన ఏర్పాటుల మంచి చెడ్డలను స్వతంత్రముగా ప్రజలే అలోచించుకొని తమ యభిప్రాయమును బార్లిష్ట తెలియజేయవలసివచ్చెనని చాల లాభము కలుగుచున్నది. కార్మికులముఖా వారికి తెలియజేసే చీటి అందుటచే ఏమియు చేయలేకున్నారు.

పెట్టుబడిమీద వన్ను కూడదనుట

లండన్, దిశంబరు 2:— రాత్రి 11-10 పెట్టుబడిమీద వన్ను కూడదని చాలమంది అనుచున్నారు. దీనివలన వనితల కార్మికులకు మరింత అనర్థము తప్పక కలుగు ననుచున్నారు. మరియు సంతక వర్తక పద్ధతిని సూర్య ఈ త్రోవ నెంచుట త్రోవవలెనే తోచకన్న దురువు. ఇదివరకు సురక్షిత వర్తక పద్ధతుల పోషించిన పనిచావును వనితల యున్నారు. కాన స్వేచ్ఛార్త మే కూలివారికి లాభకరమని కార్మికులముఖా వనుచున్నారు. ఇదియే ఇప్పుడు అందరి మనములను ఆకర్షించుచున్న సమస్య.

బార్లిష్ట గారికి లంకామైదు యార్డు మైదు పట్టు కొమ్మకున్నది. తోత్రు ఏర్పడు కాలమునకు పూర్వమును దానికంటె చాల భేదముగ నుండవలదు.

కన్వేన్ టివుల అల్లరి

లండన్, దిశంబరు 1 కార్మికులముఖా వారు పార్లమెంటు సభ్యులముఖా వారు ప్రకటించుచున్న సలహాల గారికి ఎదురుగా లిబరలు పక్షమునకు జెందిన బార్లిష్ట గారు సభలను జేయు వారికి కన్వేన్ టివుల తో వదల కలుగజేసిరి. గతను జరుగకుండ జేయుటకు ఏర్పాటు తనముఖా వార్లమును కదలుకొనవలసి వచ్చెను.

కాచిచ్చునములు

లండన్, దిశంబరు 2:— గ్లాస్టోలో అధికారమును ప్రముఖమున్నది. ఇతరు ఎన్నికల సేతు జరుగును. (4-12-28)

మ్యాసిగారి హెచ్చరిక

దొంగిలించు ప్రధానముఖా వారు మ్యాసిగారిట్లు జెప్పిరి. ప్రభుత్వము కక్షిణముగారిలో పోటీచేయవలసి యుండును. కక్షిణ అమెరికా కక్షిణ ముండు ప్రజలముఖా వారు ప్రజలముఖా వారికి ఎక్కువ ఇకలుగిది. వారి మించిపోవును.

యూరపులో కాంటి ఏర్పడిన తరువాత ఇంతకంటె ఎక్కువగ జర్మనీతో పోటీచేయవలసి యుండును. సేచ్ఛార్తకముండుటచే తనే చిటనులో ఇంకమంది పనిచేయవలసివచ్చు కారణమునని.

ఎన్నిక సమయము

మండగీడుల కూరకృత్యములు

లండన్, దిశంబరు 1:— గ్లాస్టో స్థానమునకు అభ్యర్థిని ప్రకటించుచున్న కమిటీలు రాబట్టి కన్వేన్ టివుల సభలో ఎవరో కొంత దుండగీడులు తన్ని మీద ఉమ్మివేసిరి. పాప మాయమను విస్తారముగ జెప్పుట వలన ముందు దనుండి తేలెత్తును.

కొండరుమండగీ డ్రులు 800 మంది ప్రత్యేకము ఇతరుల మీద బలము చేరి సభలను భస్మము చేయవలసివచ్చినందున తనకు గూడ ఇతరుల చాలవట్లు బలైనియు మార్గిగారు తెలియజేసిరి.

కర్తక ప్రభువునకు గూడ అటంకమును కలుగజేయుట తానుండ ఉపన్యసించినపుడు కన్వేన్ టివులు విస్తారము తేలిక పడి అల్లరిని కలుగజేసినందున అయిదవటికిని తాను బస్సు దలచుకొన్నావాని చెప్పితినియు, కార్మికులకు ఈపద్ధతులు, అల్ల: చేయుట ఇష్టములేదనియు కర్తక ప్రభువు తెలియజేసెను.

కెన్ని గ్రునులో జరిగిన సభలందు గూడ అల్లరులు జరుగ, వాని నణంతుటకు వాడగ్గల లాయకులి నేటి కేక్కి దుండగీం డలను తోపడెను.

గ్లాస్టోలో

హెచ్. జె. టెన్సింటుగారిని పోలీసువారు సహా కాపాడుచున్నారు.

పెట్టుబడిమీద వన్ను

కన్వేన్ టివులముఖా వారు ఈ పెట్టుబడి వన్ను వర్తిండు గాన ప్రేక్ష యూనియను, సహకారసభము మున్నగునవి ఎన్నియు ఒక్క దమ్మిడినూడ వన్నుగ ఇయ్యవని హెచ్చరికగాను తెలియజేసిరి.

చర్చిలుగారి ఆర్భాటము

లిస్టెరులో చర్చిలుగారు ఉపన్యసించుచు కన్వేన్ టివులను లింకలు వర్తమువారు ఓడించెదరని ఎన్నికును అనుకొన లేదనియు కన్వేన్ టివులు ఒకవేళ అధికారమును పోషించినను వ్యర్థసంఖ్యకలగునె యుండుననియు తెలియజేసిరి. మరయు ఏ ఏ ప్రజలసత్కృతిలేననే సంతక వర్తతి విధానమును సాగించి లేని త్వర: ఓపోవుదురని.

డెర్బీ ప్రభువు

అనాముని నిమిత్తము కేరీరకులమీద ముండులను వేయవలసి వచ్చెనని యిది విని వలసినా ప్రభుత్వములో ప్రత్తి పండితులకు ఏ లగు ననియు అనుమంజముగపోటితే అపానును జెందుచున్న పరిశ్రమలను కక్షి: యటకు పీలగుననియు తానుగూడ ఒకపుడు స్వేచ్ఛార్తక ద్రియడనే యనియు సేతు పరిస్థితులన్నటిని పరికించి చూడ వాటి కనుగుణముగ మార్పుకొనవలసివచ్చెననియు తెలియజేసిరి.

సర్ ఇస్టాక్ గారు

కూడ డెర్బీ సభలలో తోక్కినవంధనే తోక్కిరి.

పరిలత్సలాగారు

ప్రభుత్వమువారు ప్రజలముఖా వలసిన యుగమునీయనకర్తర లేదనియు తాను కన్వేన్ టివుల బోలికుల కార్మికులముఖా వారికి రించు ననియు తెలియజేసెను.

రాజకు మియరు లీకరు బ్రూకు ప్రభువులకై భిక్షివారు లండన్లో ఒక్కసాముంకాలపు ప్రతికూడ ప్రభుత్వవిధానమును ఆమోదించుటలేదని తేలుచున్నది. ఒక్కమూడు ఉడతపు ప్రతికలు మాత్రము సమర్థించుచున్నది.

కాక్ పిలుపెట్టుగారు లిబరలు సంఘములోనివారు. ఇత డిప్యూ కన్వేన్ టివులతో తలెను.

జపాను భూకంఠమునే నానాదగ్ అధికపట్టి 1923, 1924 సంవత్సరములకు 39000000, 41000000 ఎక్కువ సామును వర్గించిరి.

బవేరియా కల్లోలము

డిక్టేటరు ప్రధానమంత్రి తగవులాడుట
లండన్, దిశంబరు 2:— ఉదయం 12-40 టైమున ప్రతివాదిలేని మ్యూనిసిపల్ ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు. డిక్టేటరు కారు, ప్రధానముఖా వారు హెర్నాన్ నీలింగుగారికి: పాత్రు బాతుగ జెడినది. ఒకరితోనొకరు మాట్లాడుకొనుటలేదు. నీలింగు గారు రాజ్యాంగమును రాజనీతితోడను యుక్తితోడను నడువ వలెనువాడు. అట్లుకాదు అందికమీద స్వారిచేసి కనరాజకీయ ప్రతిపక్షులను నిర్బంధింపవలెనువారు డిక్టేటరు. కొన్ని సాంఘిక వాడుల పత్రికలను కలిపివరుతులకు తొన్నె మరల ప్రకటింప వచ్చునని రి. దీనికి ఉచితము నముగ ఇంకా డుల్గా గుండుల సంస్కరణములకు ఆక్షేపించుండె లిఖలు ప్రత్రికలను ప్రకటింపవచ్చునని.

వీరద్దరును రాజీనామాను ఇచ్చెదరని అనుకొనుచున్నాడు.

జర్మనులు తక్కువ వయసు గల పిల్లలను వనిలో ప్రవేశపెట్టి పోటీచేయుచుండ కార్మికులు సహించి యూరకుండినని కాన్వేన్ టివులు కార్మికులను నిందించుచున్నాడు. కాని ఈ అసందర్భమును తొలగించుటకే వేర్వేయిస్తు సంధిలో ఒక వరితను చేర్చితినియు కన్వేన్ టివులు ఆలోపించిన యుద్ధేక్షములు తమకు లేవనియు జే. హెచ్. థామసు గారు తెలియజేసిరి.

డెయిలీ టెలిగ్రాఫు

తాంకే నగ్గొకట్లు ఆర్థుల హెండ్రెక్ గార్లు ఈవర్తా యము తమ స్థానమును నిలబెట్టుకొనుట కష్ట మునున్నది యూనియన్లు, లిబరలు వర్తమువారు కార్మికులకు వ్యతిరేక ముగ కలసి పనిచేయుచున్నారు. చర్చిలుగారు లిస్టెరులో చాల కష్టముల నెదుర్కొని పనిచేయవలసి యుండెను.

అస్కిన్సు గారు వెయిస్టీగ్ ప్రకటించు చున్నారు. సాంఘిక వాడులు ఇరినికీ పరిటాలముగనున్నారు. (ఇంగ్లీషువర్)

బార్లిష్ట కొడుకు

రాంకేమగ్గొకట్లుగారును ఎక్కువైనవని యువర్య సింఠిరి.

తాను తనరగ్గిని ఎదిరించుటలేదనియు ఆయన సిద్ధాంత ములు గానకునుమగు నుండుటచే ఆ సిద్ధాంతములను ఆక్షేపించుచుంటిని. ఒక ఆదర్శమును ముగనుండుకొంటినియు దానిని సాధించుటకు తనకు పరమాధియాయ తరకు స్నేహితులు బహిష్కరించినను ఉత్సాహము జేయవలసియు తెలియజేసిరి.

ఇటలీ-రషియా ఒడంబడిక

రషియాలో సోవియటు ప్రభుత్వమును ప్యాక్సిన్సు ప్రభుత్వమువారు ఆక్షేపించ లేదని నీనీరు ముసాఫీరిని గారు మంత్రి సభలో తెలియజేసిరి. మాస్కో-రాయబారులు ప్రస్తుతము తోములో నున్నారు. రషియాలో వర్తక సంబంధము సేస్సరుమ కొనకలెనని ఇటలీ యుద్ధేక్షము. ఇందులో రాజకీయములకు పోటు లేదు. కార్యక్రమం రోజులలో ఒక్క మాస్కో ప్రత్రికే ఇటలీకి అనుమలముగ నుండెను. ఇటలీకి ముడిపడ్డువులు విస్తారము గావలసియున్నవి. అందుచే రషియాతో ఒడంబడికను జేసిన వలెను. 1921 లో జేసినట్లు ఇటలీ ఉక్రెయిన్ ఒడంబడికను అమలులో పెట్టి.

ఇటలీలో వాన సంతకధారగ వరములుచే వంతెన తెగి పోయి గ్రామము తన్నియో తుడిచిపెట్టుట పోయింది. 60 మంది చనిపోయిరట.

తెర్నీలో నున్న రాజ్యములు సామ్రాజ్య బొక్కనునను ఏమియు సమర్థించుచు తెలియజేసెను.

కర్నూల్లో అగ్నిప్రమాదముచే గొప్పభవనము అంటు కొనెను. అందున్న భవనము పుస్తకము లన్నియు తగులపడెను.

కాశిమినిండి స్పెయిను, కక్షిణ అమెరికా రాజ్యములు. ఇటలీ బడిపోవనున్నవని ప్రకటింపబడినా రై అనర్థముని తెలియచున్నది.

స్పెయిను

ఏమి సంప్రాప్తించినను సరే మనవైస్యము, ప్రజలు, మన మందరము ఒకమత్యముతో నుండవలెననియు స్పెయిను భావిక ఉత్తరకరముని నితియిండున్నదనియు మనము జయిరవి తీరకలె యియు స్పెయిను రాజు తన క్షేపికోద్యోగులకు తెలియజేసెను.

రైను ప్రజలముఖా వారు ఒక వార్తప్రత్రిక కాలనిర్ణయము లేదని తెలియజేసెను.

జర్నల్ మంత్రివర్గము

మామిడిగారి పాలనము

సాంఘికవాదుల జాతీయవాదుల ఆక్షేపణ

లండన్, డిసెంబరు 2:— రాత్రి 11-55. జర్నల్ మంత్రివర్గము ఇంకను ఎంతకాలము సాగునని అప్పుడే అందఱు అడిగియున్నారు. మంత్రివర్గము గతి సాంఘికజాతీయవాదుల సహభావముకాక ఆధారపడి యున్నదని ప్రత్యక్షతరీకానిదే అని అభిప్రాయపడుచున్నాడు. వీరిద్దరును అర్హునిగనాము లేదు. మరల ఎన్నికలను జరుపవలెనని జాతీయవాదులు పట్టుపట్టుచున్నారు. త్వరలోనే రిపబ్లికన్ ఫర్మెంట్ లిఖించుట తప్పదు.

మామిడిగారు గొప్ప తాంత్రికుడు. మనము అనుకొనదానికంటె ఎక్కువ కాలము ఆరునాటి కారముతో ఉండవచ్చును. ఈ లోతుకు ఏచర్యను దీనిని నడుపుట ప్రభుత్వమువారి క్రమమునకై సాంఘికజాతీయవాదులు ఎదురుజూచుచున్నారు మామిడిగారు నేను రాజ్యమును ఎత్తినప్పుడు నుద్దేశ్యము గలవారు. దీనివలన సాంఘిక వాదుల భవకాంతి కలుగవచ్చును. కాని జాతీయవాదులకు కోపవచ్చును. ప్రాంసు, బెల్జియం, నెదర్లాండ్స్ సుందరి బుట్టుబాటు చేయుటచే పరాసులతో పోటీ పోవలెనని జాతీయవాదులు కోరుచున్నారు.

అమెరికను నైవ్యము

మామిడిగారు మామిడిగారు తక్కువ అమెరికను నైవ్యము తగ్గించబడెను. కాని త్వరలో జాతీయ సందర్భావస్థలకు లైంగిక ర్యూమ్ గావలసి యున్నదని అమెరికను యుద్ధకార్యదర్శి తెలియజేసెను. నైవ్యతరగతిలో సామర్యము 1921 నుండి 519000 నుండి 504000 వాకు తగ్గినది. రెగ్యులర్ నైవ్యమును 125000 నుండి 150000 వరకు పెంచించవలెను అనుచున్నారు. యునైటెడ్ స్టేట్స్ వారు జర్మనీవలెనే ఎందులకు తయారుకా లేరని.

ప్రత్యేక ఆర్థిక సంఘములు

స్వేచ్ఛావిచారణ తావలె ననుట

అమెరికనులు తోడ్పడవలె ననుట

ఫిలడెల్ఫియా, డిసెంబరు 1:— మనో నిధాంతము కతార్జిక ఉత్పత్తి సంబంధముల యునైటెడ్ స్టేట్స్ కార్యదర్శి హ్యూజెస్ గాట్లు నడిపిరి: కరణముల సకలైక్యములతో కలుసుకొను చుండవలెను. నష్టము లన్నిటిని పూర్తి చేసికొనవలెను. కార్యములకు కోర్కెలను పెంచుకొనవలెను. జర్మనీలకు అందరను సంభావనతో నుండవలెను. కత్తిరిగిడి నష్టపరిహారముల నివారణను, విశ్వస్థముతో నుండవలెను. ద్వైతభావముల ఆతరింపవలెను నుండును జరుగునో తెలియకుండ మైలిని చేసికొనెను. మాకు కార్యమున తోడ్పట్టు ప్రకటించెదము. మాకు నచ్చినటుల మాధ్యమము నిర్వహించెదము. ముందేలు రాష్ట్రములకు సహకారకార్యములను కలుగజేయవలెను. అమెరికనుల సహాయముచే మిత్రమండలి సంపాదించుకొన్న సహకార్యములనే ముందేలు రాష్ట్రముల కీలకవలెను. కార్యములను తోడ్పడవలెను విషయములను పరిష్కరించుట చేయుటకును, సహకారము చేయుటకును కోరుచున్నాము.

నిజమి. పద నున్న ప్రత్యేక ఆర్థిక సంఘములకు కొన్ని నిబంధనలకు లోబడి విచారించుట తుదేకంపలనము నష్టపరిహారసంఘములకు అమెరికనులు ఇందులో పాల్గొనవలెనని మామిడిగారు కోరుచున్నాడనియు పార్లమెంటు వారికి తెలుపుచున్నది.

నష్టపరిహార విచారణసంఘములకు రూపంలో ఎంత రావలసివదిని నిర్ణయించుట చాలకుండిది అయ్యెననియు లేనిపో ఎటులు రావలెనని విషయమునుగూర్చి భిన్నాభిప్రాయము కన్పించుచున్నది.

నిజమి. పద నున్న ప్రత్యేక ఆర్థిక కేంద్ర సంఘములకు కొన్ని నిబంధనలకు లోబడి తాము పాల్గొనవలెనని అమెరికను ప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిరి.

“నాగపురమునకు మరలుడు”

(నర్సేంటు పత్రిక)

మామిడిగారు మామిడిగారు, సి. రాజగోపాలాచారి గారును, రాజీవీర్యము దీర్ఘకాలమునకు సంగీరించుటకు లన అనవాయోగ్యముయొక్క భావిదశకు అజాయకులై, తే తేమునందు గల ప్రస్తుత నిత్యానామమును మార్చించునట్టి పారకాటు జరిగెనని నేటికి గుర్తొంగినట్లు వారి ఉత్పాదనలకు నడెలియుచున్నది. విశ్వవ్యాప్తమైన మహామహా నూచింపుడుటతోడనే, గాంధీగారు విధించిన కార్యక్రమము ననుసరించుచు రండన, సామ్యము నుండి తప్పి అనవాయోగ్యమయ్యెక్క ముఖ్యమూర్తియై, కార్యకర్తలను మేలు” రాజీవీర్యముతోడంబడి, దేశమంతయు నేకగ్రీవముగా స్వకావాలికియం దుండునట్టి ప్రకారమున గోరింటుగా యాకాంక్షాపన జరిగినది. కాని ఈమధ్య నిత్యముగా కార్యకర్తలను ప్రజలెల్లరు పెరుగుదురు. తాగుబోతులకు, అర్హునియనుమతు పథ్యము దీనికొనకాలము ముగియగానే, మరల తన దురలవాటులకు నెంత ఉత్సాహముగా పరుగునో అట్టి ఉత్సాహము కాననో భజనానికి బోవుటయందు నిట్లును. ఎన్నికలయందు స్వరాజ్య పక్షము ఎంత విజయము గాంచెనో, నిరంకుశాధికారము దేశమునందు జాతీయభావమును, స్వాతంత్ర్య ప్రయత్నముల నణచివేయుటయందు, అంత విజయము గాంచెను. ఎన్. ఆర్. దాను గారిని ఓడించుటకై పోలింగు స్థానములందల గుమిగూడిన పరుమాడుకుండుకుండి ఓటర్లను అక్రమమునం దే నిరంకుశాధికారముయొక్క మూలలో తిలకింపవలెను. మూడేండ్లు నిరంతరము నుండి నిర్బంధములన గాని, మంచిమాలికల గాని యెట్లయిన లాంగ్విలవలెనని చూచి, అన్ని ప్రయత్నముల విధానముల కృషి యి సహాయనిరాకరణములను నైతిక సిద్ధాంతములతో నుడిచి రాజకీయములను, నిర్మూలను లదు మేమో యుద్ధి తొందిన పిదక, చిట్టచివకు దేశములతో కలుగు తమంతిలా మే సంస్కరణములకు కోరుచున్నారని నిరంకుశాధికారమువారు తెలిసికొనుటకు సంపాదించెదరు. ఎన్నికలకార యార్జాటులందు జరిగినవాలాచారు హక్కులకు మరపునకు వచ్చినది. కాననగభలలో కూర్చుంటున్న కలలాభములందలి మోసములకార్యమును క్షణేనేనే మోక్షమును సంపాదించవలెనని నాకాయముతో గిండినది. దేశము కరాధీనమైయుండునట్లొగింది. అనవాయోగ్యమైన గారముగా భావించు ఆచారమేరించినది. ప్రభుత్వమును తనకు తోడ్పడిన సహాయములతో తరిమివేయవలెనని ప్రతి కాననగభుని స్థానమునకు కందలకొంది యభ్యుక్తుల బోయి యాస్థానముల నాగమించుకొనచున్నాడు. అనవాయోగ్యమనిధాంతములకు విశదముగా కాననగభుల బోయితి (కరణములను పాటించక వేలకొలది ప్రజలు తమదోషము పెరుగజేయుచు. ఈవిధముగా ప్రభుత్వమువారు, ఓటర్లను, అభ్యుక్తులను, ఏదొట్టుకు తమకుమలాభములను పొందుచున్నాడు. ఎన్నికలయొక్క గుణపాతము ఈవిధముగా నున్నది.

ఇకంతయు గమనించి, నేమి వాటినితోడని భిత్తి మామిడిగారు మామిడిగారు “నాగపురమునకు మరలుడు” అని మార్చించుచున్నాడు. కర్నాటక రాష్ట్ర సభయందు శ్రీయుక్త రాజగోపాలాచారి గారు నుడ ఈవిధముగానే తలెరి. ఆయన మార్చించిన మరొకసారి స్పష్టపరచుచును:—

“సహాయనిరాకరణ కేవలము రాజకీయకార్యకర్తగా నెంచినచో, నది స్వరాజ్యపక్షమువారి కార్యక్రమములనే సత్యాగ్రహమునకు చాలమారుయి, కట్టి బృథాయాదోకలె తప్పుక అనవాయోగ్యము గాంచును. విద్యుత్కార్యములను మనుష్యుని స్పృహయందు యెంత దుర్లభమో ప్రస్తుతముగల వ్యాప్తరాజకీయ ప్రబోధములను నిర్బంధముగా ప్రజలలో సజీవముకై క్రిందిగింతుకు యెంత దుర్లభమో ఇటువంటి దౌర్జన్యరాజకీయము లలపీయగా నుండును. మనకు గాంధీయచూపునికి గలిగివిశ్వాసము కైర్వముగలిగిన వారము తమే ఈవిధములను, దుర్మయములను అంహరించునట్టి యుద్ధముగా సంపాదించు గలుగుదుము. నవనామ, క్రమశిక్షణయందు సంపూర్ణముగా ప్రేమ, మనములను క్రోధములతోన కుండుట మొదలగు నద్దయముల లేవన్న అనవాయోగ్యమును, కాననగభులనుగూడ నిర్ధకములగును. నామరూపములైన నెట్లకాలము దీనించుకాలవలె

గాంధీగారు విధించిన కార్యక్రమములను పొరుగు వారి కర్తవ్యము విశదమగును. వారాకార్యక్రమములకు సేదార్థములను తెలుపుట మామిడిగారు కార్యక్రమములకు, సేదార్థములను అక్రమచారములకు గడంగునట్టి కాజీయసంస్థలన్ని

వాణిజ్యసంఘముల సమేళము

బొంబయి గవర్నరుచే తెలిపబడుట

మొదటిదిన కార్యక్రమము

బొంబయి డిసెంబరు 2:— ఇండియా సికాను వాణిజ్య సంఘముల విదేశీయమైన విదేశీయ బొంబయియందు గమనా తేమై నాల్గు రోజులములను గావించి. క్రొత్త ర్యామము నుడ ర్పించునని. కాసిల్ బ్రాకట్టుగాని, చాడ్విక్కుగాని గానితది ఆంధ్రమున ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయములను తెలుపుచున్నది. చట్టరీ గానుగూడ పోవలె.

తీర్మానములు

(1) కోర్టులందు కర్తవ్యములను కర్తవ్యముగా పరిష్కరించుటకు స్థానిక ప్రభుత్వములకు రోజులు జేయవలెననియు, ప్రస్తుతము వాణిజ్య వసూలు జేయవలెననియు, కర్తవ్యములను చాల క్రొత్తపుచ్చుకొను చున్నారనియు, ఈసందర్భమున, విచారణ సంఘము నొకదానిని నియమించెదనని ప్రకటించుచు, “వాణిజ్య మొనగడు యందాస్య మొనగడు వ్యాపక నొనగక పోవుటయే”నని నడివెనయి నర్ కాసిల్ బ్రాకట్టు నడివెన. పంచాయితీ కరిష్కరములకు సంబంధించిన కాననమును గవరించి అభివృద్ధి పరుచవలెననియు, కర్తవ్యములకు, భాగస్వాములయొక్కయు పేర్లను రిజిస్టరు జేయుటకు కాననముల నొనగవలెననియు గోరుచు తీర్మానము లంగీకరించబడెను.

మద్రాసు చాంబరుసభ్యుడగు వుడ్డుగారు, చిన్న చిన్న వర్తకులను, హిందూ అది భక్తులుంబులను ఈ రెండవకానమునండి మనహాయింపవచ్చునని నడివెన. చాడ్విక్కుగాని ప్రభుత్వమువారికక్షమను మాటలాడుచు, ఈవిషయమును ప్రభుత్వమువారికితాత్పర్యము విచారించినయి, ఇంకను పరిష్కారమునకు రావలెనని నడివెన. ప్రజీవవాణిజ్య సంఘమువారి భారతకాననగభులను సరాసరి ప్రాతినిధ్యము నొనగవలెనని గోరుచు వాడ్డుగారు రోజు రోజులము నుపపాదించి. ఈ ప్రైసంఘమునందు, భారతవాణిజ్యమునకు సంబంధించిన మామిడి విషయముల చర్చించబడుచున్నదియి, అందుచే జట్టిసర్దులుచిరుకునియు వాడ్డుగారు తెలిపి. తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. సర్. కాసిల్ బ్రాకట్టుగాని ప్రసంగించుచు, వాణిజ్య సంఘములకు క్రమశిక్షణకంటె మంచి ప్రాతినిధ్యమును గోరుట ముడిజేసియు కాని యూరపీయను సభ్యులకుంభ్యును ఆర్థిక మొనగడుట నిలలేదనియు, అట్లు మార్చించవలెననియు తేమండ నేతనినూచిన నొకరియెడల ప్రభుత్వమువారు సానభూతితో విచారించెదరని నడివెన.

బొంబయి డిసెంబరు 2:— ఇండియా సికాను వాణిజ్య సంఘముల సమేళనము. ఈదినమున సరిగా 12 గంటల గవర్నరుగారిచే తెలిపబడెను. చాలకుండి పోవలె. సర్. కాసిల్ బ్రాకట్టు, ఎ. సి. చట్టి చాడ్విక్కు, సర్ కాంచెరోడ్డు, సర్ పుషపాత్రియదాను భామూదాను, పెటోజనెర్న. ఆర్. డి. తాతా యునునానాను ద్వారదాను, కిశాభాయి ప్రేమచుకు మొదలగు చాలకుండి ప్రజలు తేమై నూత్తునా గవర్నరు గారు సరిగా 12 గంటల వచ్చిరి. నెల్లనుగారు గవర్నరుగారికి స్వాగతమొసగుచు నెట్లు జెప్పెను. తరువాత సర్ బాల్లాయి దుగారు న మా తే తే ము ను తెలియచు నుపకరించెను. సర్ కాంచెరోడ్డు గవర్నరును ప్రకరించి, యు ఆగ్ధారతేతమును పరస్పరము సమీపమునకు గొనిక తెప్పని నడివెన తానిప్పుడే ఆగ్ధతేతమునండి వచ్చుటచే చిరస్థాయి విషయములై నేమియు నుడువనని తెలివెను. ఎ. ఆర్. లిమ్మన్ (చిటగాంబు) గారుగూడ గవర్నరును ప్రకరించెను. ఒంటిగంటకు సమావేశము ముగిసెను. తిరిగి 3 గంటల ప్రారంభమగును.

టిపోను వారు సంబంధమును వసూలించెను. కాననభా ప్రతీకాంతోక ప్రారంభమునకువచ్చినుండి నిలిచిపోయియున్న నిర్మాణ కార్యక్రమమును మరల తీక్షణగా కొనసాగించవలెను. తమయొక్క దుర్బలలయొక్కతెను, సంకేతసభ్యభావముచేతను చాలకుండియొక్క సహాయమును కలిగినిరి. ఇప్పుడైనను కాల ముత్రిమించుటలేదు. తమకత్తును తెలిసికొని, దీక్షతో విశమత్యముగా పుజేసిపో చాల కని పెరవెనను. “నాగపురము నకు మరలుడు” అను మార్చించిన మన ఉద్దయమును ప్రసాదాత కాసి, మహాత్మాగాంధీగారు మామిడిగారు కర్తవ్యములను పాటించి విశ్రాంతిని, భారతవాణిజ్యభివృద్ధి కొనసాగించు గాక. (నర్సేంటు)

శాసనసభ్యుల కభినందనము

శాసనసభ్యులందు ప్రతిరోధము

అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారి అభిప్రాయములు

శ్రీయత సామి మేకటాచలం శ్రేష్ఠిగాని చెప్పిరి శాసనసభ్యులగు నెన్నోనిసందలకు వారియేద సానుభూత్యభి సందనముల దెలుపుట నై నిన్న సాయంత్రము రింగింగంటల మదాను జూరెనను విద్యార్థిను ఘోష్యులను సభ్యులను సాందర్యమహానుభు సమావేశమైరి

అభ్యుత్థుడు

అభ్యుత్థులకు అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారి రంజితచి వృదుగభిరోపణానము గావించుచు మొన్న శాసనసభలో జరిగిన చర్చనూర్చియు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేశ్వరసమన్వయసూర్చియు, శాసనసభ్యుల కర్తవ్యమును సూర్చి విపులముగ చర్చించిరి. సామి మేకటాచలం శ్రేష్ఠిగారికి తేక మాయొక్క భవిష్యత్వేనలందర విద్యార్థులిచ్చిన యోగతా క్రమమును యెక్కడవిలువగలదని యొక్కింతసేపు ఆభివంధన క్రమము సూర్చి చెప్పిరి. అంతట ప్రస్తుతశాసనసభల సూర్చిచెప్పచు, అంతరాక్షి కిక్కిరి మేమియు నలవదనియు సంస్కరణములు నిర్వహించుననియు, అందు ఏవో కొన్ని జాతుల జేయమే కాదనునదియు వాదించిన బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము చేపూజయ్యు ఇందుల కిపుడు వని జేయుచున్న శాసనసభలే తార్కాణమునయు జెప్పిరి.

అంతట బ్రాహ్మణ అబ్రాహ్మణ సమన్వయ సూర్చి చెప్పచు, అది సరియైన నుదాహరణలనై నడచుటలేదనియు, ఏది దోష్టములను సంపాదిం చుట కోయే న్నది న దని చెప్పి, పురాతన బ్రాహ్మణ పదివిని సూర్చి విస్తరించి, బ్రాహ్మణ కడుము ఒక తెగవారికి దీనికొక పురాతన భారతాదర్శము బ్రాహ్మణాదర్శము లనుటచే తేకమంతయును ఆ ఉన్నతాదర్శముల గాంచకలయును. అనగా బ్రాహ్మణీకము బాంధవలెని చెప్పిరి. జాతివిభేదములు తేకమంద జేయుటకు ఒక జాతిని జంపజాలరు. వివేకానందస్వామి వేదాంత సింహము గర్జింపవలెనని చెప్పెను. తేకము అంతయు బ్రాహ్మణీకముగాంచి అన్ని తరగతులవారును ఒకే స్థితి కచ్చు నలుల జూచుట ధర్మమైయున్నదని చెప్పిరి.

శాసనసభ్యులందు ప్రతిరోధము

ప్రస్తుత సంస్కరణములను ముఖ్యమగు విషయము అన్నియును ప్రభుత్వాయత్తము జేయబడెను. కొన్ని మంత్రుల పరమాజేసి ప్రజామిత్రక జేసియుట గాన్ని చిను వారెనయో భానముగాని అంగణలో బెట్టుట సాధ్యముగాదు. అట్టిది అసంస్కరణములు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము నొసగెనని జెప్పవలెను. శాసన సభ్యులగువారు శాసనసభలలోను లైసను జేయవలసిన దెంకయొగలరు. శాసన సభలలో మంచితపు ప్రతిరోధమును జేయుచుండవలెను. ప్రతిరోధము నుడెకమన్వయమందవలెను. మదాను శాసన సభలో ప్రస్తుతమునేక పక్షములే ర్పడి న వి. జాతి మత భేదములబట్టి ప్రతిరోధముండరాదు. ప్రభుత్వము తేకులలోనుండి అధికారమును లాగుకొనుటయే ఆదం ఆదర్శమై యుండవలెను. అందులకు ప్రతిరోధము జేయుటలో నందరను యే కాభిప్రాయమై యుండవలెను. ఈవిషయమున జాతీయ స్వతంత్రపక్షము వనితే యి గలదు. స్వరాజ్య పక్షము ఇంతకన్న యెక్కువ వికలాదర్శములు గలిగియున్నది. ఈ రెండుపక్షములు నేకముగాదవచ్చును. సామి మేకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు ఆపార్టీయందు జేరియున్నారు. అభ్యుత్థులను ఆపక

మునకుజేరి: వారే. వీరుయొగ జేయముల నారయటయే కానది సభ్యులు వరమాత్రగ దలంపవలయును. రైతుల కన్యముల మాక కలయునని చెప్పి సామి మేకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు శాసనసభ్యులై సందుల కభివంధించుచు అభ్యుత్థులు తమ యావశ్యానును ముగించిరి.

సామి మేకటాచలం చెట్టిగారు

అంతట మేకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు ప్రభుత్వమిచ్చు చుక మకు నవి ద్యార్థి సంఘము నకు గల సంబంధమును వివరించి, ఆ సంఘము నకు పాధ్యక్షులు అగ నుండుట మొదలు కొని యే తాము జేర్చుకొ గాంచిరినది యు, మ్యాంసిరము కొన్నిలైతి ననియు, అప్పుడు వారి సహాయముచేతనే శాసనసభ్యుడైనెరినను, దెల్పిరి. తమ అభిప్రాయములను కృష్ణ స్వామయ్యగారి ఆభిప్రాయముల నొక్కటియేమని చెప్పిరి రావలింగారెడ్డిగారి తీర్మానమునూర్చి చెప్పచు అదివ్యక్త్యపేక్షిములనలన లేబడె నేమో యని ప్రభుత్వమున గుఱించుటలైనయూ, అందుచేతనే ఆ తీర్మానమును యే ముగ్గులొ నల్లులొ బలవరచుచుండిరనియు, మంత్రుల యందు విశ్వాసము విషయములో ఆచూకం ఒకే అభిప్రాయముతో నుండిరనియు, మంత్రుల వ్యక్తులనై యెట్టికోపము నెరికిరి లేదనియు, మంత్రుల నిశ్చయించుటలో రాక్షియములములేని పక్షమునుండి దీని కొనుట చేత నాజేపణ వచ్చెననియు దెల్పిరి. 'విశ్వాసము లేదు' అను తీర్మానము ప్రభుత్వసభ్యులను, సామి మేకటాచలం సభ్యులను నొటుజేయుట కల్పించెను. అదియు మేలే. ఇప్పుడు ప్రోగెసివు బ్రాహ్మణేశ్వరకక్షము బలపడుచున్నది. ప్రభుత్వములో పోరాడుటాని నెట్టి తక్షణభేదము అందరాదు. ప్రతిరోధము జరుగుచుండవలెను. స్వరాజ్య పక్షమువారు వారి పక్షమునకు మార్గదర్శకులుగ నుండవలె నని కోరుచు బ్రాహ్మణ అచటమునకు రావలెనని కోరిక యున్నదని తెల్పిరి.

సామి మేకటాచలం శ్రేష్ఠిగారికి కొన్ని సంవత్సరములు తమ బ్రాహ్మణేశ్వరతల కే ఉద్యోగము అందవలె నని కోరిరి. శాసనసభ్యుల ప్రతిరోధమునకు ప్రభుత్వ నిర్వహనమని, మొన్న శాసనసభలో లామెంబరు కొద్దోక్షిణ ఆర్థ సహజులిట్లు నువసంపాదించుకొను విషయమును దెల్పి, శాసన సభలనలన యేమియు ప్రయోజనము లేకున్నను, సంస్కరణముల నైపుణ్యము తెల్పించుట కుపయోగించునని దెల్పి విద్యార్థులకు తమ కృతజ్ఞతను సూచించిరి.

అంతట ప్రస్తుతాదర్శ బాధ్యతాయుత బ్రాహ్మణాదర్శము నున్నట్టియు, విద్యార్థి సంఘాధ్యక్షులను పి. ఏ. నుబ్రహ్మణ అభ్యుత్థులను, మేకటాచలం శ్రేష్ఠిగారిని మాదము అర్పించుచు చాలసంతోషముగ క్రగించిరి.

విద్యార్థులంతట ఒకే, రాజస్థానమునుండి అగ్రమున కొన్ని రంగములను, ఆంధ్రమున సాంకేతికలో చిత్రాంగి సారంగధరుని చెరబట్టు రంగములను కడుంగు ముద్దముగ క్రదంబిరి. చిత్రాంగిపాత్రధరించి కృష్ణస్వామయ్యగారు, పి. ఏ. సినియరు విద్యార్థి, పాత్రోచితముగ చక్కగ నాట్యవిశేషముల దెల్పిరి. దీనితో కార్యక్రమము ముగిసెను.

కలకత్తాకు సరాసరి రైలు

ఆరువారముల వరకు నిలిచిపోవుట

మదరాసునుండి కలకత్తాకు నిరాశరి బోయెడి రైలు 1924 జనవరి 7వ తేదీనకు నడువనేరని ప్రేట్టుమను పత్రిక దెలుపుచున్నది.

సమయోపసంఖ్యయింకను తెలియకున్నను బెంగాలు జాగ పూర్వ రైలుమార్గమున పూర్వపు స్థితికి దెచ్చుటకు నుమారు యా 12 లక్షలు వ్యయమునట్లు అంచనావేయబడినది. ఇకముందెట్టి ఉపద్రవములు కలుగకుండు ఎక్కువ కంటెనలను నిర్మింపవలెనని కిఫాయతు జేయబడెను. ఇది అంగీకరింపబడవో పూర్తిగా యా 20 లక్షలు వ్యయమగును.

నేపథాకు ఉత్తరమునగు మార్గమున యెక్కువగా కట్టెలు తెగిరి.

కార్మికలవరకు లండన్ కిక్కిరిచాల్సము తరపున 'హెచ్. జి. నెల్సన్'గారు ప్రతినిధియై అన్నిటికంటె విదేశీ కాగరాక్షిములు చాలముఖ్యమనియు అందుచేతనే యూరపు ప్రజలందరను బుణసమన్వయ కేంద్రీ నున్నగు విషయములను సూర్చి ఏ కాభిప్రాయమున కర్మముందుముల జేయవలెనని, అంతకంటె వేగమార్గము లేదని. (సిలోను లైపు)

వాతావరణ ప్రితి

1923 సం దినములు 4 తేది మంగళవారము

Table with 6 columns: వాతావరణము, గ్రామము, గ్రామము, గ్రామము, గ్రామము, గ్రామము. Rows include various weather conditions and locations like గోపాలపురం, గోపాలపురం, విశాఖపట్నము, కాకినాడ, మచిలీపట్నము, గుంటూరు, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురం, పడక, నెల్లూరు, మద్రాసు, కడపూరు, నెల్లూరు, నెల్లూరు, గోదావరి, తిరుచనూరు, గాగపట్నము, పుదుచ్చి, మధుర, పాంబుర, తిరునల్వేరి, తిరువేంగళము, కొచ్చిర్, కలికట్టు, మంగళూరు, బెంగళూరు, హాస్పాల్, మేర్కార, కైమాలు, ప్రాచీనాథ, కార్వార, కర్నూరు, కొంబాయి, బోలాపూరు, కొడెకెనూరు, ఉదకమండలము.

సర్కారులు:— మచిలీపట్నములో ఆకసము నిర్మలముగనున్నది. తక్కినచోట్ల ఒకమోస్తరుగ మబ్బుతో గూడుకొన్నది విశాఖపట్నములో ఆర్ద్రశివక్రూర రాత్రివేదిమి 2. 8 నంది 8. 4 దిగ్గిలు ఎక్కువ.

దక్కణ:— కడపలో 0 10 అంగుళము వానకురిసెను మబ్బులు దట్టముగనున్నవి కడపలో ఆర్ద్రశివక్రూర బళ్లారిలో వానవేదిమి 4. 2 దిగ్గిలు ఎక్కువ రాత్రి వేదిమి 8. 2 దిగ్గిలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:— వర్షము అంతముగలదు. మద్రాసులో 1. 20 అంగుళముల వానకురిసెను. కలకత్తాలో 0. 05 అంగుళముల వానకురిసెను ఆకాశము ఒకమోస్తరుగ మేఘావృతమై యున్నది. మద్రాసులో ఆర్ద్రశివక్రూర మద్రాసులో పగటివేదిమి 3. 2 దిగ్గిలు ఎక్కువ. కడపూరులో రాత్రివేదిమి 4. 5 మద్రాసులో 2. 7 దిగ్గిలు ఎక్కువ.

రాజధాని పక్షిభాగమున వర్షము మరియు చునే యుండును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాజ్య,

కాతావరణ కార్యక్రమము

లాయరు బార్నిగారు లండనుకు తిరిగివచ్చిరి. వచ్చేసందకారమునకు లక్షలకొలది క్వేచ్చు కర్తవ్యము కావలెననియే తెలియజేసెదనని నుడిచిరి.

కట్టగడలా రా సాంస్కృతి విమలములగుచుండు ముట్టాపి
నగుకలుకు తుల్యుల నేనుచున్నాను, విద్యావిమలముల వల్ల
కాలకు వల్లరుకు సంతోషము కలుగజేయు యందును రాజకీయ
విశేషములకు మరలతి ప్రవచనమందలి ముఖ్యమును బాతులు
విద్యావిమలములగుచుండు పూనకతో చనిజేయుకాము ఎప్పుడు
నమ్మజోహానీ అగు అను, కానలము ధర్మము కైకధాన సమయము
బలము అగు విశ్వకర్మము, చనియును విద్యానుమనము గలకల నిండును
గుర్తవర్తనమిందును అధారవచియిండును బంధు, నరుచుచున్నాను
చని ప్రవచనము గుర్తెరుగుచున్నది కావున విద్యావిమలము కను

ఒంగోలు

(స్వకీయ విలేఖరి)

జిల్లా కార్యకర్తల సంఘము

డిశంబరు 1:— రాజమండ్రి గుంటూరు జిల్లా సంఘసభ
వారికి తేదీ 2:— ఒంగోలులో జరిగిన విద్యాలయములను
గోడలతో బంధించుట చర్యను ప్రతిపాదించుటకు
జిల్లా కార్యకర్తల సంఘము వారు ప్రతిపాదించుటకు
ఒంగోలు జిల్లా సంఘసభ జరుగుట కిదియే ప్రథమ
ర్యాజము. కాన మండలసాయములందరు దక్షచేసి తాలూకా
గతన ప్రభుత్వము నొసంగులరని నమాయుచున్నాము. మరియు
కానములలో బహిరంగసభలు జరుగగలవు కాన తాలూకా ప్రజ
లందరు సభికులను ప్రతిపాదించి మండల సాయముల యుక్త
వ్యవహారములని యందలి కంగులసాచుకలలోనికి తెచ్చుట నమాయ
చున్నాము.

శ్రీయుత నాయకుగారు

కొన్ని దినముల క్రిందట నీయురికి, ఏ. కే. నాయక రమ
యన ఖద్దరుపరిమిత కచ్చితమైన చెప్పి యొక వారములోను
అంతకాలమున్ను ఖద్దరుపరి యొక్క కృత్యములను
యొక వార సంభాషణముతో ననేక పాఠపాటలు గావించిరి.
తన వారసత్వ సంకీర్తనలను విన్నది. వారియెడల బాగ
కరతో మెలగవలసియున్న దని హెచ్చరించుచున్నాము.

నెల్లూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

మండల విద్యా సంఘము

డిశంబరు 1:— మండల విద్యా సంఘసభ గత నెల 28-వ
పాఠశాలము 6 గంటలకు సమాధ్యములగు రావులూరు
ఆమందర్ల కృష్ణారావుగారి యాధిపత్యమున జరిగెను. కార్య
మునందనే ముఖ్యవిషయములను చర్చించుట. ప్రభుత్వ
వారి చట్టములను, విద్యాలయముల కొనసం గ్రాంటుల
విషయముల కొన్ని నూతనవిషయములను ఆమోదించుట. పాఠ
శాలలను ప్రభుత్వములను క్రిందట సమయమున నమాయుచు
టయూ, వాని కు తగిన తగు గ్రాంటుల నొసగుటను గూర్చియు
చర్చించుట. విద్యాలయముల ప్రభుత్వచట్టములందు కృత్రిక
కట్టినామె మిమమును ఒకరికొకరు చెప్పిచేసి జిల్లా విద్యా
కాళాధికారికి పాఠశాలలను సమయమున నమాయించి, వాటికి
సహాయము చేయుటకు కృషిచేయుటయందు, తగు విషయ
కాధికారులను గలదిని ఆధిపత్యములదిరి. నూతనముగ మధ్యతర
పాఠ పీఠములను స్థాపించుటయందు విద్యాలయములను
చర్చించుట. మరియు పాఠశాలలను నేజరుగా ఒక శ్రీయుత
తూములూరు కుమారులయ్యగారు వై పాఠశాలలను గూర్చి కొంత
ఆక్షేపణమును వ్రాసి యుండిరి. దీనిని చాలచర్చ జరిగెను.
తుదకు ఆక్షేపణ త్రొవ్వేయబడినది. పాఠశాల సమయము దని
యంగీకరించి, వాని తగుతరీ సస్టిమొట్టలో గ్రాంటు నొసంగు
టకు తీర్మానించిరి.

అల్లూరు పాఠశాల

కానకతాలూకాలో అధ్యక్షులు అల్లూరు పాఠశాలను
వృద్ధిపరచి, 7-వ తరగతి వరకు విద్య నొసంగు మోక్షులగ్రామ
ఎరిమెట్టి పాఠశాలగా మార్చుటయు నను ఆధిపత్యము
నూచించిరి. దీనివై చర్చజరిగెను. జిల్లా విద్యాకాళాధికారి (ప్రభు
త్వోద్యోగి) గారు మాత్రము దీనికి ఆక్షేపించిరి. ప్రస్తుతము
అల్లూరునందు యన్న మిమకపాఠశాలకు కొంత ఆటంకము కలు
గునగాని, అట్టిది వీలలేదని చెప్పిరి. శ్రీయుత పానకా గారి
దీక్షలను ప్రభుత్వోద్యోగి సలహాను ఖండించిరి. 8,000 ప్ర
జాసంఖ్య గల గ్రామమున విద్యావ్యాప్తము జేయ తొలిబోర్డు
నామ ప్రయత్నము మండల యిట్టి యాక్షేపణతో నింపుట
పాడిగా దనిరి. దీని మగుచర్చ జరిగి, దీనివిషయము వలయు
తగు వృత్తాంతము కానకతాలూకాలో అధ్యక్షులు నూచించ
వలయు నని తీర్మానింపబడినది.

నెల్లూరు నెకండరి విద్యా సంఘము

వై. సంఘ సమావేశమునందు ఆదియ 6 గంటలకు, సమా
ధ్యములకు మహమ్మద్ యాన్సారీ సాహెబు గారి యాధిపత్య
మున జరిగెను. 6 గురు సభ్యులు మౌలికము వాడ రయిరి.

అన్ని నెకండరి పాఠశాలలయందు సమయము ఒకేరీతి
పాఠపుస్తకములు, మొదలగు నవి యొకటయొకట నుమ
నూచనల నిబంధనలను రియూచేయుటకై ఒక యంత్రసంఘ
ము ఏర్పాటుచేయబడినది. సంఘసభ్యులు:— (1) జిల్లా విద్యాకాళాధి
కారి, (2) డి. కె. కె. రామయ్య, (3) సి. నారాయణస్వామి
మిరడగిగారి, జిల్లా కలెక్టరు డి. హెచ్. యాదవ్ కుమార్ అటల
యందలి పాఠశాల గూర్చి చర్చించుట. (గ్రామమోక్షులలో
పండితుల సంఘము నూతన నిర్మాణము కై ప్రాముఖ్యతయు
నని ఆధిపత్యములదిరి.

సంఘసభ్యుల డి. హెచ్. గార్లమై నూతన పుస్తకభాండా
గారమును సంఘకార్యలయమున స్థాపించుటకై, ప్రయోగ

గుంటూరు

(ఒక విలేఖరి నుండి)

నవంబరు 20:— డిశంబరు 1:— ఒంగోలు జిల్లా సంఘసభ
నిర్వహణము అనుబంధమునందు వచ్చిరి. తిరిగి వారములో
కానకతాలూకాలో జరిగిన అక్కడనే వుండుట.
యువజన సాహితీ సంఘము

ఇది నుమారు 20 సంవత్సరముల క్రిందట స్థాపించబడినది.
అప్పటినుంచి నుమారు 6 మాసములవరకు బాగుగ జరుగుచు వచ్చి
నది. పిమ్మట ధనహావముతో కొన్ని యిబ్బందులకు పాల్పడవలసి
వచ్చినది. ఆసంఘము యిప్పుడు బ్రాహ్మణులతో కలుప
కంటె జరుగుచు గారి కాంతినియ ముడిరవన నున్నది. దానిని
తిరుగ అభివృద్ధిచేయుటకు తగిన ప్రయత్నములు చేయుచున్నాడు.
ప్రాచీనములు దీనికి తోడ్పడెదరుగాక.

ఈ జిల్లా కలెక్టరుగారు యాధ్యక్షులు గారిని హోనూర్
సభ కలెక్టరుగా నియమించిరి. పీఠస్థాన బహుజన గారిని
గుంటూరు కలెక్టరుగ నియమించిరి. వారు బహుళ: యానెల 20వ
తారీఖున వచ్చి చార్జీ వహించెదరు.

జిల్లా జడ్జిగారు కర్లవాడ గారు మాడ యా నెల
ఖరనంది నెలవుమిద పోయెదరు. పీఠములను దొరవారు
జడ్జిగా వచ్చెదరని కదంతిగా యున్నది.

గుంటూరు పత్రిక

ఈపత్రిక పోయిన సంవత్సరము నెలలకు నెలల స్థా
పించిరి. కొలదికాలము బాగుగ నేజరిగినది. కాని చాలామంది
మాసములనుంచి ప్రయతన మాగిపోయెను. ఈపత్రిక జిల్లా సం
ఘమువారు యీ పత్రిక వారికి రూ 1000/- అప్పుయిచ్చిరి. తిరిగి
కొనిదినములలో పత్రికను సాగించెదరని తెలియుచున్నది.

మున్సిసిపల్ వ్యవహారములు

నవంబరు నెల 19 వ తారీఖున పురపాలక సంఘసభ జరిగి
నది. అందు కలెక్టరుగారు దుకాణముల గురించిన చర్చ ముఖ్య
మైంది.

ఇదివరలో మున్సిసిపల్ వారు మున్సిసిపల్ సరిహద్దు
లలో కలెక్టరుగారు దుకాణములు పెట్టుకొనెదరని తీర్మానించి
యుండిరి. అందువై ఎక్కువజానలతో ఆసనము గారు కలెక్టరు
గారు కూర్చోని ప్రాంతాల్లో ఫలానిపోట కలెక్టరుగారు దుకాణ
ములు పెట్టుకొనవచ్చునని తీర్మానించిరి. బోర్డులో మున్సిసిపల్
కాన్సిలు తరపున ఒక ప్రతినిధిని నింపవలసి కోరియుండిరి. వారు
తమ తీర్మానము ప్రకారము ఆ విషయములో తాము బోర్డుము
గలగ జేసుకొనవలసి తమ ప్రతినిధిని పంప నిరాకరించిరి. మున్సిసి
పల్ ప్రతినిధి లేకనే ఎక్కువజాన బోర్డువారు దుకాణములకు
దుకాణములు పెట్టుటకు వుత్తరువు యిచ్చిరి. ఈ విషయము
అసభలోనికి చర్చకు వచ్చినది. తమ లైసెన్సులేనిది పాకలు
వేసుకొన్నందుకు వారిని ప్రాసెక్యూషన్ చేయవలసివచ్చిన
తీర్మానింపబడినది. ముందు వ్యవహారము లెట్లు పరిణమించునో
చూడవలసియున్నది. తిరిగి 29 వ తేదీన సభ జరిగినది.

ఇదివరకు డిశంబరు దానుగారు యాప్రాంత వచ్చిపుడు
వారికి స్వాగతప్రసాదము మున్సిసిపల్ కాన్సిల్ వారు సమర్పించిరి.
అప్పుడు ఖర్చులకు గాను రూ 10 వాడవచ్చునని కాన్సిల్ వారు
తీర్మానించి యుండిరి. అతీర్మానమును కలెక్టరుగారు ఆక్షేపించి
నిరాకరించిరి. అది ఈసభలోనికి వచ్చినవచ్చింది. కలెక్టరుగారు
నిరాకరించుచు (వానిని కాగితమున కిక్కడ వేయవచ్చునని కొం
దరు సభ్యులనిరి. కొందరు మన అనుమతికాదని ప్రాంత కిక్కడ
వేయుట భావ్యముకాదనిరి. ఇట్లు కొలది నిమిషములు చర్చజరిగిన
పిమ్మట ఆదినము ఆయన ఖర్చుల లెట్లు వచ్చునకును యానిమ
యము మీద చర్చ ఆపబడినది. ఇంకొక ముఖ్యవిషయము
చర్చించబడినది యేమనగా:

ఈప్రాంత ఒక పెద్దమనిషి తన యింటివాటికడ పెట్టు
కట్టుకొనెద నని నుమారు సంవత్సరము క్రిందట మున్సిసిపల్ వారికి
అర్జీ యిచ్చెను. దాని మీద యేమియు వుత్తరువు యిచ్చలేదు.
ఆయన తిరిగి గతకాలా మాసములో రిమైండరు వ్రాసిరి.
కాన్మానములో వ్రాసిన విషయము నేటికి 29 వ నవంబరు
నాటి సభలోనికి చర్చకు వచ్చింది. రిమయిండు వుత్తరువుగాని
అటు పిటివక్లేదు. అందుమీదకు అలా పిటివక్లే యేమైన
దని కొందరు సభ్యులు అతి తీవ్రముగ చేర్చుచు గాకరి ప్రశ్నించిరి.
ఆయన బోయినదనిరి. ఆసీనుకాగితము యెట్లు పోయినదని ప్రశ్నిం
చగా అది మున్సిసిపల్ నూ ప్రవై జరుగాక చేతికి వారు విచారించు
నిమిత్తము యిచ్చబడినదనియు అది వారివద్ద పోయినదనియు
నడిచిరి. అంతట ఒక సభ్యుడు లేచి నూతన వైజరుగానెద్ద యేమ
యన నూకాయపి చేర్చుచు గాను తీసికొనిరా యని యడుగ చేర్చి
నూగారు ఓరలోగా తీసికొనినని చెప్పిరి.

అంతట ఒక సభ్యుడు లేచి ఇది మొదటి కడవగాదనియు
ఇట్లు అనేక కాగితములు పోవుచున్నవనియు కొంచెము కాగిత
వహించవలయు ననియు చేర్చుచు గానిరి కొంత.

ఖర్చులక్రిందయుండు మొత్తములో రు 200 లు వినియోగించు
కొనుచున్న ప్రభుత్వమువారి యనుమతిని కోరవలయు నని తీర్మా
నింపబడినది.

(స్వకీయ విలేఖరి నుండి)

కాలూకాబోర్డు వోల్టర్ల సభ

నవంబరు 20:— రాజమండ్రి తాలూకాలోని కాళుకాబోర్డు
వోల్టర్ల సభ నవంబరు నెల 20-వ తేదీన
శ్రీ పాలపాటి కొండరాజుగారి అధ్యక్షులకీర్తిని కొని
బరిగెను. నుమారు 10 మంది సభ్యులు హాజరైరి. కొద్ది
సరిగిన పిమ్మట ఈ క్రింది తీర్మానములు చేయబడినవి.

తీర్మానములు

1. రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు విభజించుట ముఖ్యవిషయ
తలంపి గోదావరి జిల్లాబోర్డు మీటింగు సభ్యులకు ఈ క్రింది
రీతిను ఈసభ వారు చేయుచున్నారు.
రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు పరిపాలనకు చాలా పెద్ద
అవకాశము. రాజమండ్రి కొత్త పీఠము దివిజనులు, కిరీసి ఒక బో
ర్డు, రాజమండ్రి తాలూకాలోని మిగిలిన భాగములను, అను
రం తాలూకాలోని కొంత మరయొక బోర్డుగాను ఏర్పా
టుచేయుటకు సలహా నిచ్చుచున్నాము.
2. కాళేరునుండి మిర్రి పాడువరకు వేసిన మట్టికోడ్డు
యగు కంకర వేయించుటకు, మిర్రి పాడునుండి తిలా
మునకున్న, కిరానూరునుండి కేసరముమీదుగా గోక
నకు క్రొత్తకోడ్డును కాంక్షను చేయించి ప్రయాణము
యిచ్చుటకు వెంటనే తీర్మానించుటకును, ఈ సభ
జిల్లాబోర్డువారిని గోరుచున్నాము.
3. రాజమండ్రి వోడరము క్రిందకోడ్డుమీద 18-వ
వద్ద నున్న గోనెగూడెమునుండి శ్రీరంగపల్లికి మీదుగా
యూనకు కోడ్డు వేయుట కిదివరలో జిల్లాబోర్డువారు
న వేయించి యున్నారు గావున ఆ కోడ్డును వెంటనే
చుకుట యాసభ వారు జిల్లాబోర్డువారిని గోరుచున్నాము.
4. రాజమండ్రి వోడరం క్రిందకోడ్డు 16-వ మైలు
డి పీర్లంపిల్లి, వెంటపల్లి గ్రామముల మీదుగా తిరుగు
పాఠములకు కోడ్డు వేయించవలసినది జిల్లాబోర్డువారిని
గోరుచున్నాము.
5. ఈసభలో ఆమోదించబడిన తీర్మానములను జిల్లాబోర్డు
వారికి కంపులకు అధ్యక్షుల కిసభివారు ఆధికార
మున్నగు.
6. రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు చాల పెద్దదిగా నున్నదని
యందుల బోర్డు పనులు సంక్లిష్టముగా జరుగుట లేక
కొంతకాలమునాటి కొంత యా బోర్డు జరుగుచున్నది.
కాబోర్డు ప్రెసిడెంటు గారవోద్యోగియు లగుటవల్ల
స్వంతముగా అన్ని పనులను చూడవలయునన్న మూడు
లూలాలకు ఒక్క బోర్డు చాలదు. ఈ విషయములను
గా పరిశీలించి జిల్లాబోర్డు వారు ప్రత్యేక రాజమండ్రి తా
లూకాను కండిక్రింద విభజించెదరు గాక!

రెనువకాసు

కలియగ భీమగారికి నన్నాన వ్రతము నివయముల
బచ్చి రాఘవయ్య గారు 28 వ నవంబరు మీడినప్పటికయందు
ప్రచురించిన వ్యాసమునందు రూ 1200 లు చందా యీటైన
మందున్న ఆంధ్రసంగ్రహి భర్తృత్వ ప్రకటనకాల స్వంతభవన ని
ర్మాణ నిమిత్తమని వ్రాయించిరి. ఇందు రాఘవయ్యగారు నిజ
ముగా కొంతవరకు పొరపాటుపడియున్నారు. ఏమనిన ప్రాచీ
నరు రామమూర్తిశాయుడుగారి ఉత్తర్యాసాంతరమున సికింద్రా
బాదు పురమున ఆంధ్రదేశీయలకలపున నొక పెద్దభవన ముండవలె
ననియు నదరు భవనము ఆంధ్రదేశీయల కరఫుక నభిజు జరుపు
టకున్న తదితర శాస్త్రములు అనగా సికింద్రాబాదు పురమున
నున్న ఆంధ్రలేఖ్యముబహింగముగ జరుపనున్న యాభవనము
నందే జరుపుటగా నుపయోగింపవలయునని చెప్పిన తమ ఉత్సా
హ మెరింగించుటలుగా తామే ప్రవర్తమైన రూ 101 చందాను
వేసియుండిరి. తరువాత రాఘవయ్యగారిచే పేర్కొనినవాకు
మరికొందరు చందాలను వేసియుండిరి ననుక నవరు భవనము రాఘ
వయ్యగారు పేర్కొనిన(5)నమాజములవారు తమ బహిరంగసభ
జరుపుటకును, తదితరప్రజాసామన్యమునకు కలయినవత్స యు
యోగపరుచుటకు వీలుగా నుండుటకే నిర్మింపవలెనని యేర్పాటు
జేయబడిన గాని రాఘవయ్యగారు దేవీపిటుల ఆంధ్రసంగ్రహి
త్వ ప్రకటించడాగార స్వంతభవనమునకు కాదని వ్రాయుచు రాఘ
వయ్యగారు తమపొరపాటును దిద్దుకొనెదరుగాకయని ప్రార్థించు
చున్నాము. (ఒకరు)

దీనివలన 2:— స్థానిక సంఘములవారిచే నిర్వహించిన
 స్వాగత్యుత్సవాలను స్వీకరించి గవర్నరుగారు జవాబులు చెప్పిరి.
 డిప్రీ ట్ట బోర్డు సభ్యులతో మాట్లాడుచు
 వర్ పానీష్టిలగు గారు డిప్రీ ట్ట బోర్డు మొత్తమునకు
 గడచిన రెండు సంవత్సరములలో ప్రభుత్వమువారు నుమా
 రుగా 8/8 వంతు యిచ్చి రనియు, సంస్కరణముల మూలమున
 స్థానిక విషయములకు రాష్ట్రీయ సామ్య ఇన్ఫ్యువెన్షన్ దనియు
 చెప్పిరి. ఇంగ్లాండులో స్థానిక సంఘములకు రాష్ట్రీయ సామ్యము
 వచ్చించినట్లయిన అధికారము గూడ చెల్లాయించుచుండు
 రనియు హిందూజాతమున మాత్రము అట్లు లేదనియు చెప్పిరి.
 విద్యాభివృద్ధిని గూర్చి ప్రకటించుచు నిర్మం
 ఛోచితవిద్య సాగుటకై చూడుటకే వ్యాంకు యూనియనుకు
 తీసుకుని వచ్చినారని చెప్పెను. అధిక ప్రయోగము ఉండుటబట్టి
 యే నిష్పంఛోచితవిద్యను ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ పద్ధతులపై
 పెట్టలేకపోయిరి. చిన్నదానితో ప్రయత్నించుచున్నాను. అం
 దలో శపథలైన చాల సమాచారమునును. జిల్లాలో మలేరి
 యు ఉన్నదని విచారించి భవమును రు 1000 వేరే ఎక్కువలేనని.
 పురపాలక సంఘమువారికి జవాబు చెప్పుచు స్థానిక విషయము
 లను గురించియే మాచ్చటించి నీటిసప్లయకక్ష కోరిడికాలము
 లోనే సమన్వయించుటకు నని చెప్పిరి. (అ. (వె)

కాకానాస్ పొండుకట్టు	,,	రూ 60,00
బెల్లూనా కా 1-కి	రూ 48-0-0	60-0-0
శింరపండు కా 1-కి	రూ 35-0-0	56-0-0

(5) ఇనుము

పట్టాణ రఖం కా 1-కి	రూ 88-0-0	84-0-0
చదరం	,, 84-0-0	86-0-0
రవుండు	,, 86-0-0	45-0-0

(6) లోహములు

కండి 100 కులంకితు	రూ 78-0-0	60-0-0
బంగారము, కులంకా 1-కి	రూ 24-8-0	25-0-0
గురరూ 1-కి		15-18-3
ఇత్తడి కా 1-కి	రూ 290-0-0	295-0-0
రాగి పిటా	రూ 380-0-0	385-0-0
అస్కా చక్కర బ 1-కి	రూ 53-0-0	

(7) రంగులు అలిజరైను

అవుకృష్ణుడు	20 డిగ్రీలు	రూ 150-0-0
పొట్టికృష్ణుడు	డిబా	డిబా

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0
 జ్వరహరిని అందుకూటలు నేవించిన పట్టు వినుపు జ్వరమూల.
 చలి పురాజ్వరమూల మొదలగు శమస్త జ్వరమూల మానును.
 అమృతాంజనం డిప్లో, మదరాసు - బొంబాయి.

५३३ ७ ६३३ ५ ७

ఈ నా 7 సవరణలు యొక్క మొదలు 10 సవరణలు ఎత్తు వరకు పరిరక్షణలలో వింత వింత పూలు, కీటకాల, తయారు చేయబడును. దీనికి పురువు 1-కి మజారి రు 80. పట్టుచే కట్ట బడునది 2 సవరణలు ఎత్తున తయారుగను. (55 గజలకు) మజారి రు 7-8-0 లు మాత్రమే. ఒకసారి మా పద్ధ ఆర్థ రిచ్చిన మరి యెప్పుడును ఎట్టి చిన్న నా కైన ను మా పద్ధ కప్పుక వత్తురని మాకు దృఢనమ్మకము గలదు. మీ మెండి, సవరణ బంగారు నగలు, యితర సామగ్రిల అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నుంచుమున్నాము. ఆర్థరిచ్చిన సకాలములో తయారు చేసి యిచ్చెదము. 172 పుటలు గల మా చిత్ర విచిత్ర క్యాటలాగు ధర రు 1.

8

ఉమ్మడి రామయ్య కెట్టి, గురుస్వామి కెట్టి కంపెనీ నల వర్తకులు, 25, చెనబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ వల వర్తకులు, 25, జైనాబాద్ రోడ్డు, మద్రాసు.

పెళ్లు నం. 105. మదరాస్.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషాపులో దొరకును

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసింది.
అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు లేక 109 ప్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి.

ఆంధ్రపత్రికా ముద్రాక్షరశాల

ఇచ్చట అచ్చపనులు
సుందరముగ న్యాయమైన ధరలకు
చేసి యియ్యబడును
6, 7, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు

వెంట్రుకలే అందము?

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడుము.
ఊడినప్పుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

అంతవరకు రాసీయవద్దు

నేడే

కామినీయానూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కల్లి రోగమున్నను, శిరోమండ్యమున్నను, యిది దివ్యమృతము
వెంట్రుకలు కల్లుట గాని, గరుగుగ గాని యుండదు
మీ వెంట్రుకలు చురుల ముప్పటి మెత్తదనమును గల్గి కట్టువలె నుండి మెరుగు
యగుచుండును.

ఈ రోగములే తీసివేసి తరీఖీంతి చూడుము

వెంట్రుకలు మెట్టుకొనియిననో కనిపెట్టుము

కామినీయానూనెను నిన్ను శరీరశుభ్రమృతముగా చేయును.

మొదటి 1-కి ఒక రూపాయి. 2. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని చోట్లలోను ఈ శ్రీంప తెలుగుదేశ ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

"ఓటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుము.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యుత్తమమైన గుణముగలది.

కోస్టు బుడ్డి 15 ధర ర్వు 2.0-0

డామా బుడ్డి 15 ధర ర్వు 0.12-0

డామా బుడ్డి 1-కి ధర ర్వు 0.8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి

మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది చురు అమృతాంజనమునను, శరీర అమృతాంజనముగా చూడుము. లేకున్న,

పోయి యేబంటు:- ఆంగ్లో-యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

కావలెను

ప్రతి చోట మా క్యాలండర్లను విక్రయించుటకు ఏజెంట్లు కావలెను. మిక్కిలి లాభకరమైన వ్యాపారము. దరఖాస్తు పంపిన వరతులు తెలుపబడును.

Rajvaid Sri Ramandasji Kaviraj

152 Harrison Road, Calcutta

చాకులు - తాళములు

మంగళికత్తులు.

అల్లసాదలచే చేయబడినది. తెలుగుదేశ.

తంబుకెట్టివీధిలోని గృహము.

వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టపల్లి బండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

80001

పెద్దాపురం. (గోపాలకృష్ణ)

పెద్దాపురం. (గోపాలకృష్ణ)

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.

Elphinstone Road, Bombay.

జాండు ఫార్మాటిక్ వర్కుస్

లిమిటెడ్, బొంబాయి.

మొదటిసారి. చంద్రప్రభా మృతము

ఇది బొంబాయి లోని డి.ఎస్.ఎస్. మౌంట్ రోడ్డు, మొదటిసారి వాటిని కేర్ల రాస్తోన్నప్పుడు కలుగుచేయబడినది. మూత్రముతో కలిపి పుట్లము. మూత్రమును ద్రవం తీసి (phosphate), తెలుగు మొదలగు మొదటి 1-కి ఒక రూపాయి, 2. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము. బలహీనత యితర శ్రీమంబంధమైన అంటువ్యాధులు మొదలగునవి కత్తుక కుడకును.

ఒక రూపాయి వైద్యముల బుడ్డి 1-కి ధర ర్వు 1/5-0

2 బుడ్డులు 2. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము. పాత్రాగిని పోయి

4 ర్వులు యిచ్చుము.

ఈ వైద్యముల క్యాబినెట్లు యిచ్చుము గాని పంపదును.

Sole Agents

H. Damodar & Co.,

43 China Bazaar Road,

Madras.